MONTE ...salarissen...

107E JAARGANG — NO.: 284 DONDERDAG 6 DECEMBER 1990

AMIGOE

Prèkè

Heeft Cadmu niet aan Sint gedacht?

BAKER: LAATSTE KANS

Saddam Husayn: VS hopelijk geen politieagent

Irak eens met voorstel Bush

WASHINGTON/BUENOS AIRES - Irak heeft woensdag het Amerikaanse aanbod om directe besprekingen te beginnen over de Golfcrisis aanvaard. Het Iraakse ministerie van Buitenlandse zaken ontbood de Amerikaanse zaakgelastigde in Baghdad, Joseph Wilson, en stelde hem op de hoogte van het besluit. De beide regeringen voeren nu overleg over een aanvaardbare termijn voor de besprekingen. De Iraakse minister van Buitenlandse zaken Tareq Aziz zal naar Washington gaan en zijn Amerikaanse collega, James Baker, naar Baghdad.

Eerder verklaarde de Amerikaanse president George Bush in Buenos Aires, waar hij een dag op staatsbezoek is, te betwijfelen dat directe besprekingen tussen de VS en Irak een akkoord over de Golfcrisis zal opleveren. "Ik ben niet optimistisch. Ik zie geen tekenen dat Saddam Husayn bereid is om volledig, zonder voorwaarden, aan de resoluties van de Veiligheidsraad gehoor te geven" zei Bush wijzend op de VN-eis dat Irak zich volledig terugtrekt uit Kuwayt.

De VS zullen een "overweldigende strijdmacht" inzetten om de Iraakse president uit Kuwayt te verdrijven als diplomatieke onderhandelingen falen, zei generaal Colin Powell, hoofd van de Amerikaanse chefs van staven, woensdag in Londen. De generaal verklaarde tijdens een lezing in de Britse hoofdstad dat de Amerikaanse publieke opinie nog steeds volledig achter Bush stond en dat het belangrijkste discussiepunt nu was hoe lang de sancties tegen Irak moeten worden ingezet totdat tot andere stappen wordt overgegaan. "Het onderwerp is tijd".

GROTERE BIJDRAGE

Hij refereerde aan het Amerikaanse standpunt dat in de Golfcrisis alle opties open moeten blijven, ook die van een militaire aanval. "Als het daarvan komt, zijn de VS van plan een overweldigende strijdmacht in te zetten om zo snel mogelijk te winnen met zo weinig mogelijk slachtoffers", zei Powell, die eraan toevoegde dat zijn land een goed beeld heeft van de kracht en zwakte van de Iraakse troepen. "We kennen hun vermogen wat betreft chemische wapens en we menen goed genoeg uitgerust te zijn om hiermee om te gaan", aldus de generaal. In een waarschuwing aan de Iraakse bevelhebbers, hen herinnerend aan de oorlog tussen Irak en Iran, zei hij: "Tegenover hen staat niet een leger van vijftien-jarig kanonnevlees".

Ondertussen werd in Brussel bekend dat de Amerikaanse minister van Defensie Dick Cheney zijn NAVO-collega's donderdag waarschijnlijk opnieuw zal vragen een grotere bijdrage te leveren aan de multinationale strijdmacht in het Golfgebied. Het onderwerp is woensdag in Brussel ook aan de orde geweest tijdens een bijeenkomst van de Eurogroep, waarin Defensie-ministers van de Europese NAVO-landen zitting hebben, zo verklaarde de Duitse minister van Defensie Gerhard Stoltenberg als voorzitter van de Eurogroep na afloop.

OPLEGGEN

Saddam Husayn heeft de hoop uitgesproken dat Bush de rol "van een goede onderhandelaar" en niet van "politieagent van de Verenigde Naties" zal vervullen bij de besprekingen tussen zijn land en de VS. Dit heeft de Iraakse televisie woensdag gemeld. "Irak wenst de dialoog en laat zich geen bevelen opleggen", aldus de Iraakse leider.

Minister James Baker benadrukte woensdag dat het Amerikaanse aanbod van directe besprekingen "de laatste en beste kans" was voor Saddam Husayn een oorlog en dus een catastrofe voor Irak te voorkomen. In de senaatscommissie voor Buitenlandse zaken kondigde Baker een "Blitzkrieg" aan tegen Irak als Saddam Husayn zijn troepen niet terugtrekt uit Kuwayt. Economische sancties en politieke stappen alleen zijn niet genoeg om Saddam Husayn tot terugtrekking te dwingen, meende Baker. Ook het hoofd van de Amerikaanse geheime dienst CIA, William Webster, verkondigde woensdag het standpunt dat er geen garantie was voor het succes van de sancties. Voor de commissie van de Strijdkrachten van het huis van afgevaardigden verklaarde Webster dat zonder een militair conflict de Iraakse grondtroepen hun huidige paraatheid nog zeker negen maanden zullen behouden en de luchtmacht nog drie tot zes maanden.

In Baghdad riep de vice-president van Yemen, Ali Salem Al-Baidh, na een bespreking met de Iraakse president op tot een Arabische top om een oorlog in het Midden-Oosten te voorkomen. "Een oorlog zal iedere hoek van de Arabische wereld bereiken en nadelig zijn voor het hele Arabische volk".

Saddam Husayn ontving woensdag een delegatie van het Europees parlement onder leiding van vice-voorzitter Roberto Formigoni. Volgens het Iraakse persbureau INA onderstreepte de president tegenover zijn gasten dat Kuwayt historisch gezien deel uitmaakt van Irak en door de Britse kolonisten was afgesneden.

Na bezetting Panamese politiezetel

Kolonel Herrera zit weer gevangen

PANAMASTAD - De voormalige Panamese politiechef kolonel Eduardo Herrera Hassan, die in de nacht van dinsdag op woensdag op spectaculaire wijze uit de gevangenis ontsnapte, is woensdagavond weer opgepakt. Hij werd door de Panamese politie en Amerikaanse militairen gearresteerd nadat hij samen met een twintigtal medestanders kans had gezien het door hen bezette hoofdkwartier van de nationale politie, aan de rand van Panama-stad te verlaten.

De ex-politiechef wist 's nachts met behulp van een burgerhelikopter van het zwaarbewaakte gevangenis-eiland Naos bij Panama-stad weg te komen. Vervolgens trok hij met ongeveer veertig gewapende volgelingen - hem trouw gebleven politiemannen - naar het hoofdbureau van politie in Panama-stad, dat op twee kilometer afstand is gelegen van het hoofdkwartier van de Amerikaanse strijdmacht in Panama, en bezette het politiebureau vijf uur na zijn ontsnapping. Amerikaanse troepen omsingelden het gebouw onmiddellijk. Nadat eerst een deel van zijn aanhang in de boeien was geslagen, werd later ook Herrera en de rest van de opstandige politiemannen opgepakt toen zij op weg waren naar het parlementsgebouw.

Herrera (47) wordt er in Panama van verdacht het brein te zijn achter een poging de regering van president Guillermo Endara omver te werpen, twee maanden geleden. Na zijn ontsnapping verklaarde Herrera woensdag dat aanklagers hadden geprobeerd hem door middel van martelingen te laten bekennen de staatsgreep te hebben geleid. Hij ontkent iets met de mislukte staatsgreep te maken te hebben. Endara werd als president van Panama geinstalleerd, toen het Amerikaanse leger vorig jaar december het Midden-Amerikaanse land binnenviel en de sterke man generaal Manuel Noriega afzette. Noriega zit in een Amerikaanse gevangenis in afwachting van zijn proces wegens drugshandel.

Kruispunt vrijgemaakt in Bayrut

■ *BAYRUT - Libanese militairen maken een belangrijk kruispunt tussen oost en west Bayrut vrij. Onder meer worden mijnen opgeruimd (zie foto). Bayrut moet weer een onverdeelde hoofdstad van heel Libanon worden. (AFP-satellietfoto)*

IEA:GROTE VOORRADEN

Na berichten inschikkelijkheid Irak:

Olie dollars omlaag

NEW YORK - De prijs van ruwe olie is donderdag flink omlaag gegaan. In New York noteerde West Texas intermediate, de meest verhandelde Amerikaanse olie, voor levering in januari aan het einde van de handel op de vrije oliemarkt 27,29 dollar per vat (159 liter).

Dat was 3,37 dollar lager dan dinsdag, toen de notering met 1,51 dollar steeg. Eerder op de dag in Londen was de notering van het januari-contract van olie uit het Noordzee-veld Brent al gedaald met 3,40 dollar tot 27,30 dollar. De prijsdaling werd veroorzaakt door het nieuws van dinsdag dat Irak bereid is zich terug te trekken uit Kuwayt in ruil voor olievelden in het gebied aan de grens met dat land. Dat nieuws werd bekend na het sluiten van de oliemarkt. De daling werd woensdag versterkt toen bekend werd dat Irak met de VS zal gaan onderhandelen.

Berichten dat de OPEC-landen (Organisatie van Olie exporterende landen) in november met 22,3 miljoen vaten per dag meer olie hebben geproduceerd dan in oktober waren mede oorzaak van de olieprijsdaling. Bovendien meldde het IEA (Internationaal Energie bureau) dat de olievoorraden in de Westerse landen de laatste zes maanden niet zo groot zijn geweest als nu. De harde woorden van de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken Baker aan het adres van Irak, die normaal voor een prijsstijging zouden moeten zorgen, maakten ditmaal geen indruk op de oliehandelaren.

In Bolivia:

Ontvoerde zakenman vermoord

LA PAZ - De directeur van Coca-Cola in Bolivia is woensdag vermoord door een guerrrillagroep, die hem maanden geleden had ontvoerd. Dit heeft de politie in La Paz bekendgemaakt. Jorge Lonsdale werd door het hoofd geschoten nadat agenten het huis in het centrum van de hoofdstad waar hij werd vastgehouden, hadden omsingeld. Ook drie van de ontvoerders vonden de dood. Lonsdale's familie had dinsdag nog verklaard dat zij ermee had ingestemd om een half miljoen dollar aan losgeld te betalen. Lonsdale, een prominente Boliviaanse zakenman, die ook voorzitter van een van de belangrijkste voetbalclubs was, werd op 11 juni uit zijn auto gehaald.

Noodweer in Colombia: 14 doden

BOGOTA - Zeker veertien mensen zijn om het leven gekomen bij hevige regenval in grote delen van Colombia. Bovendien worden vier mensen vermist en zijn er diverse gewonden gevallen. Dat is woensdag meegedeeld door woordvoerders van hulporganisaties in de Colombiaanse hoofdstad Bogota.

De zware regenval heeft enorme schade veroorzaakt: wegen zijn vernield, grote gebieden staan onder water, elektriciteitscentrales zijn beschadigd en telefoonverbindingen zijn weggevallen. Volgens de hulporganisaties is de situatie het ernstigst in de provincie Meta in het zuid-oosten van Colombia, waar modderstromen vier mensen hebben meegesleurd. De meteorologische dienst van Colombia heeft gemeld dat de regenbuien naar verwachting tot half december zullen aanhouden.

Amerikaanse leger in actie in Panama

■ *PANAMASTAD - Het Amerikaanse leger heeft wederom ingegrepen in Panama. Het mogelijke begin van een rebellie onder leiding van ex-politiecommandant kolonel Eduardo Herrera werd in de kiem gesmoord met de aanhouding van de eerder die dag uit een gevangenis ontvluchte Herrera en met gevangenneming van een aantal aanhangers. Deze wachtten al liggend op de grond het afvoeren per truck af.*

GATT gered: EG doet concessies

BRUSSEL - Een mislukking van het GATT-handelsoverleg in Brussel is donderdag op het laatste moment afgewend. De Europese Gemeenschap heeft besloten op het zo belangrijke terrein van de landbouw concessies te doen.

De EG is bereid te spreken over een specificatie van de vermindering van de exportsubsidies. Tot nog toe bleef de EG-Landbouwcommissaris MacSharry vasthouden aan de idee dat de exportsubsidies vanzelf zouden verminderen doordat de EG de interne steun aan de boeren met dertig procent vermindert. Een tweede punt is dat de EG bereid is de markttoegang voor producten uit andere landen te vergroten. Verder heeft de EG besloten af te stappen van enkele voorgestelde invoerbeperkingen op grondstoffen voor veevoer.

Parlement ontbonden

Vice-president in Bangladesh

DHAKA - De president van het hooggerechtshof in Bangladesh, Shahabuddin Ahmed, is op voordracht van de oppositie benoemd tot interim vice-president. De benoeming door de onlangs afgetreden president Husayn Mohammad Ershad vond woensdag plaats, zo meldde de staatstelevisie.

Ahmed (65) zal een voorlopige regering leiden tot de algemene verkiezingen die volgens de grondwet moeten worden gehouden binnen een termijn van negentig dagen. Ershad trad dinsdag onder druk van de oppositie af. Het parlement is donderdag ontbonden door Ershad en wel op verzoek van de oppositie. Tegelijk met de ontbinding van het parlement hief Ershad de op 27 november door hem ingestelde noodtoestand op. De maatregelen werden donderdag in de Bengalese hoofdstad Dhaka bekend gemaakt.

Aan slot Aristide-bijeenkomst

Bij explosie in Haïti:vijf doden

PORT-AU-PRINCE - Een explosie aan het slot van een verkiezingsbijeenkomst woensdagavond in het plaatsje Petionville in Haiti heeft aan vijf mensen het leven gekost. Daarnaast zijn tientallen personen gewond geraakt.

Dat is in de nacht van woensdag op donderdag vernomen in kringen van de politie in de Haitiaanse hoofdstad Port-au-Prince. De explosie deed zich voor op een manifestatie van presidentskandidaat Jean-Bertrand Aristide. Aristide is een van de grote favorieten voor het presidentschap. De verkiezingen worden 16 december gehouden.

Volgens het lokale radiostation Metropole kwam een persoon onmiddellijk om het leven bij de explosie en overleden vier mensen in het ziekenhuis. Het aantal gewonden zou ruim vijftig bedragen. Over de precieze toedracht van de ontploffing tijdens de verkiezingsbijeenkomst in Petionville, dat ongeveer acht kilometer ten zuiden van Port-au-Prince ligt, bestond woensdagnacht geen duidelijkheid. Presidentskandidaat Jean-Bertrand Aristide die in Petionville het woord voerde, was op het moment van de explosie al weer op weg naar de Haitiaanse hoofdstad.

Maatregel arts-assistenten blijft in tact

Monte: Specialisten moeten handen uit de mouwen steken

WILLEMSTAD - De komende twee jaren zullen zestien van de achtentwintig arts-assistenten - dit zijn aankomende specialisten - van het St Elisabeth Hospitaal weggaan zonder vervangen te worden, indien de maatregel van de Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GGD) definitief van kracht blijft. De maatregel dat arts-assistenten die door de GGD betaald worden na het aflopen van hun contract niet vervangen zullen worden, werd in september van dit jaar door het Bestuurscollege aangekondigd in het kader van bezuiniging. Inmiddels heeft dit geleid tot een fors toegenomen werkdruk op diverse afdelingen van het Sehos. Momenteel worden er, in tegenstelling tot eerdere berichten, nog geen acties gevoerd door de specialisten in spé waar de patiënten de gevolgen van ondervinden. GGD-gedeputeerde Nelson Monte verklaarde gisteren tijdens de openbare begrotingsbehandeling dat de maatregel uit bezuinigingsoverwegingen genomen werd en van kracht blijft. Hij meent dat de specialisten nu eens de handen uit de mouwen moeten steken. 'Als de arts- assistenten al het werk doen, waarom worden dan al die fors betaalde specialisten in dienst genomen? Wat is dan hun taak? Die zijn overigens, ondanks dat vorstelijke salaris maar vaak niet aanwezig of bereikbaar,' aldus Monte, die daaraan toevoegde niet erg te spreken te zijn over het feit dat de communicatie tussen patiënt en specialist vaak verstoord wordt door de taalbarrière.

De arts- assistenten waarschuwen er echter voor dat de maatregel verstrekkende gevolgen zal kunnen hebben. De patiënt wordt de dupe. 'We wachten het nog even af maar we willen wel waarschuwen voor de gevolgen op korte termijn van de maatregel', aldus Paolo Valerio, een van de woordvoerders van De Vereniging van Arts-assistenten. Hij werkt op de kinderafdeling van het Sehos. Deze week werkte hij 108 uur, gemiddeld werkt hij nu al zo'n 80 uur per week. Van de vier arts-assistenten op zijn afdeling gaat er een GGD-arts-assistent weg op 15 januari. Valerio verwacht dat de werkdruk dan ontoelaatbaar hoog zal oplopen en dat de kwaliteit van de patiëntenzorg daar onder zal gaan lijden. 'De behandeling van intensive care en ernstig zieke patiënten en van bijvoorbeeld pasgeborenen komt dan in gevaar', aldus Valerio.

ACUUT

Arts-assistenten in het Sehos zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse patiëntenzorg, met name de pp-patiënten. Ook zorgen zij voor de acute opvang van de patiënten van alle afdelingen. Particulier verzekerden van de eerste en tweede klasse-afdelingen staan onder de hoede van de specialisten.

Loes Lont heeft als arts-assistente de taakverzwaring op de afdeling chirurgie inmiddels duidelijk gemerkt. 'Doordat er op onze afdeling een collega is weggegaan en niet vervangen, heb ik nu vijfentwintig in plaats van twaalf patiënten onder mijn hoede. Binnenkort gaat er weer een weg en dan voorzie ik grote problemen', aldus de verontruste arts-assistente.

GRENZEN

De arts-assistenten voelen zich bedreigd in het naar behoren uitoefenen van hun taak en zien dat patiënten hiervan de dupe worden. Bovendien kampt het Sehos al geruime tijd met een tekort aan verpleegkundigen. Valerio: 'Het is bewonderenswaardig hoe zij de grote werkdruk nu nog kunnen opvangen. Zij werken al op de toppen van hun kunnen en mogen niet opdraaien voor de gevolgen van de maatregel'. De aankomende kinderarts benadrukt dat hij zijn werk op hetzelfde kwalitatieve niveau wil blijven uitoefenen maar verwacht dat dat binnen afzienbare tijd niet meer mogelijk zal zijn. 'Er zijn grenzen'.

DOMINO-EFFECT

Het Sehos staat bekend als een van de beste ziekenhuizen in de regio en heeft een goede naam. 'Maar voor hoe lang nog?', vraagt de arts-assistent kindergeneeskunde zich af. Het Sehos moet een opleidingsziekenhuis blijven, volgens hem. Hij waarschuwt voor een 'domino-effect': 'Het opleidingsaspect is van groot belang voor de kwaliteit van de patiëntenzorg. De Nederlands Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs (NASKHO) kan alleen opleiding garanderen als de kwaliteit van de geneeskunde in een ziekenhuis hoog is. Als die kwaliteit zou verminderen dan zal hoogstwaarschijnlijk de opleidingsfunctie van het ziekenhuis verdwijnen en daarmee de resterende arts-assistenten'. De consequentie is onder andere dat patiënten van meerdere afdelingen niet meer op elk moment van de dag én nacht, zeven dagen per week, verzekerd zijn van een aanwezige arts in het ziekenhuis.

ACTIES

Als het de spuigaten uit begint te lopen overweegt de Vereniging voor Arts-assistenten acties te gaan ondernemen. Dit willen zij het liefst doen in samenwerking met de specialisten. Toch zal men het voeren van patiëntgevoelige acties zo lang mogelijk uitstellen.

'De gezondheidszorg is een kwetsbare instelling. De gevolgen voor de patiënten zijn direct merkbaar in de zorg. Zij krijgen dan uiteindelijk 'onze rekening' gepresenteerd. Daar zijn we huiverig voor', aldus Valerio. Mochten er acties op stapel staan dan zal dit ruim van te voren worden aangekondigd.

Gedeputeerde belast met volksgezondheid, Monte, verklaarde gisteren op zijn beurt aan de Eilandsraad dat de beslissing genomen werd in het kader van de verlaging van de uitgaven in de volksgezondheidssector. Wat hem betreft blijft de maatregel van kracht. Hij reageerde laconiek op de argumenten op de arsten, specialisten en arts- assistenten. Volgens Monte is het niet zo, dat de specialisten niet zonder de arts-assistenten kunnen. Als dat wel zo is, vroeg hij zich af, wat doen zij dan de hele dag?

Kerstspel van Arthur Tjin-Kon-Fat

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de Antilliaanse schrijver Arthur L. Tjin-Kon-Fat, in de vorm van een boekje een Kerstspel gepubliceerd 'Felis Pasku' (Prettig Kerstfeest). In het verleden hebben verschillende scholen en instellingen dit Kerstspel van Arthur L. Tjin-Kon-Fat opgevoerd.

In tegenstelling tot verschillende andere Kerststukken die qua inhoud het Kerstgebeuren romantiseren, besteedt de schrijver veel aandacht aan de sociale aspecten van het feest die indien ze niet in toom worden gehouden voor narigheden kunnen zorgen. Hij denkt hierbij aan geldgebrek in de maand januari.

Het werk is opgedragen aan schrijver/advocaat Stanley S. Bonofacio (5 december 1941 -26 januari 1981).

Voorheen heeft Arthur L. Tjin-Kon-Fat de volgende werken gepubliceerd: Hende 1975, Pa Dibertí 1984, Spil 1989.

Hoofdprijzen Landsloterij

WILLEMSTAD — De hoofdprijzen van de 24ste trekking van de Landsloterij zijn heden gevallen op de volgende nummers:

eerste prijs: f.125.000,-: nr 21760
tweede prijs: f.35.000,-: nr 26684;
derde prijs: f.10.000,-: nr 21583.

Songfestival winnaars

WILLEMSTAD — Op zondag 9 december aanstaande zal Odyssey Productions om 8 uur 's avonds een groots songfestival organiseren in de Ballroom van het Holiday Beach Hotel & Casino. Winnaars van de door de jaren heen gehouden songfestivals zullen aan dit festival meedoen.

Deze zijn Milton Janzen (politie), Tita Eendragt (Apotheken), Maica Correa (Happy Couple), Lionel Mongen (Bolas Criollas), Ivett Jansen (Banda'riba), Ulrich Rosalia (Jaren '50), Javier Privania (vaderdag), Dianne Koeyers (FKP), Sirvinio Kroon (Meteo), Narda Brunken (Jaren '50), Sharnel Lard (Pichingolo), Corine Isenia (Toerisme), Moraima Pourier (Ranchera), Maryluska Nisbet (UNA), Amilcar Matos de Leon (Isla N.V) en Harold Diels (comeback dansers).

Kaarter zijn a 15 gulden bij alle boekhandels verkrijgbaar.

Info wijziging geslachtsnamen

WILLEMSTAD — In verband met de pubikatie van de richtlijnen voor geslachtsnaamwijziging maakt de regering bekend dat een ieder die een verzoekschrift tot verandering/wijziging van zijn/haar geslachtsnaam wenst in te dienen en hierover nader ingelicht wenst te worden, zich tot het Centraal Bureau voor Juridische en Algemene Zaken, afdeling Algemene Zaken, Fort Amsterdam, kan wenden. De spreekuren zijn op dinsdagmorgen, van 9.30 tot 11.30 uur en donderdagmiddag van 14.30 tot 16.30 uur. Telefonisch is de afdeling bereikbaar op 612866.

Morgen Sabadag

THE BOTTOM — Saba viert morgen haar nationale feestdag. Op dit kleinste eilandje van de Nederlandse Antillen is iedereen morgen vrij. Er zullen veel aktiviteiten zijn. De 'Sabadag' begint met een kerkdienst. Daarna geeft gezaghebber Sorton een lunch, waar bekende gasten zullen komen.

WILLEMSTAD — De politie kon gisteravond twee verdachten aanhouden nadat bewakers van een supermarket alarm sloegen. De verdachten zouden uit de winkel gestolen hebben en vervolgens op de vlucht zijn geslagen. De politie zette een achtervolging in. Ter hoogte van een limonade fabriek werden de verdachten, W.J.A. (34) en Sh.L.K. (24), aangehouden. Uit onderzoek bleek dat de mannen door een raam te vernielen zich toegang hadden verschaft tot de supermarket. Ze stalen twaalf moppen en elf blikken varkensvlees, waarvan zij reeds twee blikken hadden leeggegeten voordat de politie hen kon arresteren.

Handtekeningenactie

WILLEMSTAD — Leerlingen van het Peter Stuyvesant College zetten vanmorgen in de ochtendpauze hun naam op een meterslange strook papier. Die zal worden toegevoegd aan een open brief aan het Bestuurscollege, waarin de scholieren aandringen op maatregelen voor een veiliger (fiets-)verkeer. Juist vandaag vindt de begrafenis plaats van hun schoolgenoot, de zestienjarige Neil Wijshijer, die enige dagen geleden op zijn fiets werd overreden door een vrachtwagen. De leerlingen willen morgen met hun handtekeningenrol naar het Radulphus College en het Maria Immaculata Lyceum om nog meer handtekeningen te verzamelen om hun zaak kracht bij te zetten.

Wereldwijd probleem

Serieuze aantasting koraal door temperatuurstijging

WILLEMSTAD — Het koraalrif op Curaçao staat sinds enkele maanden onder grote druk. De duikers zullen het wel opgemerkt hebben. De koralen zijn verbleekt. Het verschijnsel is te wijten aan een abnormale verhoging van de zeetemperatuur, die op haar beurt waarschijnlijk veroorzaakt wordt door het klimatologisch veranderen van de aarde.

Schrik slaat je om het hart wanneer je een kijkje onder water neemt. De witte, spookachtige skeletten van de koralen vallen direct op. De witte kleur van de koralen wordt veroorzaakt door het ontbreken van de algen. Deze primitieve plantjes zijn onmisbaar, want ze spelen een belangrijke rol in de zuurstof en organische stofwisseling van het koraal. Marien bioloog en manager van het Onderwaterpark Curaçao Jeffrey Sybesma, doet momenteel onderzoek naar het verschijnsel. Volgens hem is de schade niet desastreus, omdat de meeste koralen zich herstellen. 'Maar volgend jaar zullen de koralen tijdens de warmste maanden (september, oktober en november, red.) weer verbleken en het jaar daarop weer. Dat betekent elk jaar een aanslag op het leven van deze kwetsbare organismen. Het is best mogelijk dat over een aantal jaren het totale rif verwoest is.'

Vooral het rifbouwend koraal is aangetast door de verbleking. Dit zijn over het algemeen de grotere soorten, waarop de keinere koralen groeien als de grote afsterven. De marien bioloog wil wel benadrukken dat de koralen niet dood zijn: 'Van deze grote koloniën is ruim tachtig procent wit geworden. Het hersenkoraal, één van de bekendere soorten, krijgt op dit moment zijn originele kleur terug. De koralen die nu nog verbleekt zijn, zullen zich wel snel moeten herstellen anders sterven ze af. En houden we inderdaad een soort kerkhof van dode koralen over.'

Het verschijnsel van verbleekte koralen komt niet alleen op Curaçao voor. Het is een probleem waar alle koralen, wereldwijd mee kampen. Van Australië en Hawaii tot aan Florida en Puerto Rico zijn de koralen onder druk. Ernest Williams, marien bioloog en werkzaam aan de Universiteit van Puerto Rico publiceerde afgelopen november een artikel in het maandblad National Geographic over de verbleking van de koralen rond zijn eiland. Op Puerto Rico zijn er in tegenstelling tot Curaçao wel veel koralen dood gegaan. Hij wijt het probleem aan het warmer worden van de aarde. 'De temperatuur van het water is in twee jaar gestegen met gemiddeld twee graden. Dat is zowel gemeten vlak onder de kust, als dieper in zee. Koralen zijn kwetsbaarder geworden door de schade die de mens aan de riffen heeft toegebracht. Vervuiling, overbevissing en het afbreken van koraal. Stijging van de zeetemperatuur is wel het laatste wat deze levende organismen kunnen hebben.', aldus Williams in de laatste editie van National Geographic.

Jeffrey Sybesma over de temperatuur van de zee op Curaçao: 'Koralen zijn gebonden aan een temperatuur die ligt tussen de 22 en 29 graden celcius. Op Curaçao is de zee 28 graden. Wanneer de temperatuur met één graad stijgt is de limiet al bereikt. Afgelopen maanden heb ik op sommige plaatsen ruim dertig graden gemeten. Op die plaatsen is het koraal echt verkleurd. En het zijn niet alleen de harde koralen, zoals het hersenkoraal, maar ook zee anemonen zijn aangetast.'

AGENDA CURAÇAO

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (... district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van andere medische districten kunnen in spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U ... 624900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 82..., 82412 en 82947; Montagne Abao: ... 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht) tel.: 618577; hoofdkantoor te Sta Maria ... kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17... uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster L... tel.: 641217.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 44231/44..., geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft broeder Kopra, tel.: 676368, pager boy 027-053 b.g.g. 43838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft broeder Kopra tel.: 676368.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 445..., 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Van H...wijnen, tel.: 642798 b.g.g. 601760.

STICHTING VAN HET WITE GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuur maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag ... 14.00-16.00 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg ... (naast Thorax Centrum), tel.: 85022/850...
Punda
Vredenberg, Socratesstraat 3, tel.: 613... 54492.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-... 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (... **zaterdag**): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 855...) openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

****

Zaterdag toerisme seminar

WILLEMSTAD — Zaterdag aanstaande vindt in de aula van de UNA het tweede deel plaats van het vorige week begonnen seminar over de gevolgen van de toeristische ontwikkeling. Organisator Sterling Isenia maakt in een persbericht bekend dat deze keer de volgende sprekers aan het woord komen: vakbondsleider Oscar Semerel (vakbondswezen en toerisme), Sedukal-hoofd Henry Vijber (Onderwijs, Jeugd en Toerisme) en FKP-directeur Herman George, die zal spreken over toerisme en infrastructuur.

Ceremoniemeester is Nathaly Petronia; moderator is Hector Rosario. Een inleiding wordt verzorgd door UNA- rector Valdemar Marcha. Na een spreekbeurt door deze panelleden, zal het publiek vragen kunnen stellen. Entree is vrij. Iedereen wordt uitgenodigd dit seminar, dat verleden week een groot succes was, bij te wonen.

Cadmu-leden leggen het werk neer

Dok ligt plat

WILLEMSTAD — De Curaçaose Dok Maatschappij (CDM ligt sinds gisteravond plat. De werknemers van het scheepsreparatiebedrijf en van de verschillende aannemers hebben het werk neergelegd uit protest tegen het feit dat zij slechts één maand extra-salaris krijgen in plaats van drie. Cadmu-voorzitter, Ronald Sluis, verklaarde dat de staking todat er een voor de vakbond voordelige oplossing komt, zal voortduren. De CDM-directie was vanmorgen niet bereikbaar voor commentaar. Gedeputeerde Ricardo Isebia, qualitate qua president commissaris van de CDM, betreurt de staking. 'Dok heeft nu enorm veel werk. Men moet zelfs een twintig-tal arbeiders uit het buitenland halen. Hij voerde voorts aan dat 'dit zuiver een aangelegenheid is van de CDM-directie. De aandeelhouders (de centrale regering en het Bestuurscollege. Red) hebben hier niets mee te maken'.

Zoals de Amigoe gisteren reeds berichtte, heeft de CDM-directie in een schrijven aan de werknemers bekend gemaakt dat gezien de huidige financiële situatie van het bedrijf dit jaar slechts één maand extra salaris uitgekeerd zal worden. De helft wordt deze maand uitgekeerd, terwijl volgend jaar mei de andere helft uitbetaald zal worden.

De directie haalt de moeilijke financiële situatie aan. De abrupte veranderingen op de internationale scheepsreparatiemarkt en de crisis in het Golfgebied hebben de financiële positie van de CDM parten gespeeld, aldus de directie.

In 1989 heeft de CDM een winst van 10 miljoen gulden geboekt. Dat jaar heeft de directie, na een protocol met de vakbond te hebben gesloten, besloten de werknemers een bonus van 3 maanden salaris uit te keren. De eerste twee maanden werden in december '89 uitbetaald, terwijl eind mei 1990 een maand salaris uitgekeerd werd.

Voor 1990 werd door de CDM directie een winst van 6 miljoen gulden geprojecteerd. Tot juli dit jaar stond de winst van de maatschappij op 3.4 miljoen gulden geraamd. Maar na de maand augustus werd er een abrupte verandering op de wereldmarkt, voor wat scheepsreparaties betreft, geconstateerd. Een groot aantal toezeggingen die door scheepsrederijen werden gedaan, zijn de laatste maanden afgezegd. In november draaide de CDM op verlies. Verwacht wordt dat de CDM in de maand december ook een verlies zal boeken.

De directie van de Dok Maatschappij heeft in 1989 een overeenkomst met de Cadmu gesloten omtrent het uitkeren van winstdeel aan het personeel dat onder de cao ressorteert. De overeenkomst loopt van 1989 tot 1992.

In de eerste alinea van de overeenkomst leest men: '**Voor het jaar 1989 zal de werkgever aan de werknemer die het gehele jaar in dienst is geweest, een bedrag uitkeren gelijk aan 3 maal het maximum basisloon behorende bij de schaal waarin de werknemer per 1 december 1989 is ingedeeld**'.

Alinea B stelt; '**Indien er sprake is van een gerealiseerde winst over het lopende jaar verbindt de werkgever zich om gedurende de looptijd van deze overeenkomst en wel per einde van het jaar 1990 en 1991 een gedeelte hiervan uit te keren aan de werknemers. DE HOOGTE EN WIJZE VAN UITBETALING VAN DEZE ZAL NA OVERLEG MET HET BESTUUR VAN DE UNIE VASTGESTELD WORDEN**', aldus de overeenkomst tussen de vakbond en de CDM-directe.

'Het is duidelijk dat er geen enkele afspraak is tussen de CDM en de vakbond om drie maanden salaris als bonus uit te keren', aldus president commissaris Ricardo Isebia. Hij voerde voorts aan dat de door de Cadmu-voorzitter gedane uitspraken, als zou de CDM een afspraak tussen hen niet nakomen, niet op waarheid berusten.

De staking zal voortduren todat de CDM directie de eisen van de werknemers honoreert. Dit verklaarde de voorzitter van de CADMU, Ronald Sluis, vanmorgen tegenover de Amigoe. Hij erkende dat de CDM momenteel totaal plat ligt. 'Onze leden en werknemers van de CDM die niet leden zijn hebben sinds gisteravond het werk neergelegd', aldus Sluis.

Hij sprak over een overeenkomst tussen de CDM en de Cadmu omtrent het uitkeren van winstdeel onder de werknemers. Volgens Sluis leeft de CDM-directie de afspraken niet na.

Het bestuur van de vakbond en de leden zullen een antwoord van de directie van de Dok Maatschappij moeten afwachten. Voor vandaag werd er geen vergadering tussen de twee partijen belegd. Op het laatste moment heeft de Amigoe vernomen dat de Dok Maatschappij een persconferentie voor vanmiddag 5 uur heeft belegd.

Fokker 100 op Hato

■ *WILLEMSTAD — Op luchthaven Hato is gistermiddag een demonstratie gegeven van de Fokker 100. Het vliegtuig is voor dit doel even neergestreken op Curaçao en op Aruba, tijdens een demonstratie-tour in Midden-Amerika. In totaal heeft het bedrijf al 375 orders en opties in de wacht gesleept voor deze vliegmachine. Op de foto die gemaakt is op Hato staan Fokker-vertegenwoordiger op Curaçao, Steve Boom en ALM-directeur Kitland Chong tesamen met een vertegenwoordiger van het Fokker-bedrijf.*

Metry vreest stilstand door protest:

BC ontkent dat Fransen optie hebben op gronden Brionplein

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Faroe Metry ontkent dat de Franse projectgroep 'Ultra Classic' een optie heeft op de gronden van het Brionplein, zoals gisteren in één van de media is gesuggereerd. Er bestaat inderdaad een brief van 2 mei 1990 waarin staat dat de Fransen een optie krijgen op het project, maar volgens Metry is daarmee alleen het project aan de Fransen gegund. Een optie op de gronden krijgen ze niet eerder dan wanneer de onderhandelingen helemaal rond zijn.

Verschillende media kregen gisteren de bewuste brief van 2 mei (ondertekend door gezaghebber Elmer Wilsoe en secretaris Dito Vlieg) toegestuurd door een anonieme afzender. Voor de volledigheid werd een kopietje bijgevoegd met daarop recentelijke uitspraken van de overheid dat er aan de Franse projectgroep nog geen optie is verleend op het Brionplein.

Metry: "In die brief van 2 mei is De Franse groep 'Ultra Classic' meegedeeld dat zij als beste ontwikkelaar zijn geselecteerd uit een vijftal groepen en dat daarom aan hen de optie wordt gegeven op het project. Over de gronden konden we toen niets zeggen omdat die nog niet waren gekocht." De gedeputeerde vermoedt dat de persoon die de brieven heeft verspreid verwarring wil zaaien bij de media en de bevolking.

Ook de Dienst Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (DROV), die onder de verantwoordelijkheid valt van gedeputeerde Metry, heeft vanmorgen een bericht gestuurd dat de Fransen geen optie hebben op de gronden. "Er was en er is nog geen overeenstemming over de te ontwikkelen lokaties, de grootte daarvan en het programma van het totale project", aldus de DROV.

CONCEPT

Om over de nadere invulling overeenstemming te bereiken heeft het Bestuurscollege een onderhandelingscommissie ingesteld die bestaat uit vertegenwoordigers van de DROV, het Sekretariaat Stadsvernieuwing en het Bureau Domeinbeheer.

De commissie werkt onder meer aan een concept-optieovereenkomst waarin voorwaarden worden opgenomen die het Bestuurscollege stelt alvorens over te gaan tot optie-verlening.

De laatste planvoorstellen van Ultra Classic wijken nog steeds af van de uitgangspunten van de overheid op grond waarvan de optie op het project is verleend. Deze voorstellen zijn momenteel in studie bij de betrokken overheidsdiensten.

Nadat de overheid definitief een standpunt heeft ingenomen inzake het laatste voorstel van Ultra Classic zullen de onderhandelingen worden voortgezet. Er wordt beloofd dat de bevolking van de voortgang op de hoogte wordt gehouden.

STATUS QUO

Volgens gedeputeerde Faroe Metry zijn de ontwikkelingen momenteel in een status quo terechtgekomen omdat verschillende mensen tegen de plannen zijn. Hij weet nog steeds niet wat de tegenstanders nu eigenlijk wel willen en wie ze zijn.

"Ik vraag aan de organisaties Plataforma en SKO wie is jullie achterban, wie zijn de tegenstanders, voor mij zijn het nog steeds gezichtsloze mensen. Straks blijft het Brionplein weer 21 jaar liggen. Maar als we zo de geschiedenis ingaan dat de ontwikkeling van het Brionplein niet is doorgegaan vanwege het verschil in standpunten, dan wil ik weten aan wie dat te wijten is."

POLITIEK

In een laatste voorstel hebben de Otrobandisten naar voren gebracht dat het Brionplein moet worden gerenoveerd zodat het geschikt is om er allerlei culturele evenementen te houden. Er zouden vijvers en watervalletjes kunnen worden geplaatst, beeldhouwwerken van lokale kunstenaars, ontwerpen in de betegeling, struikgewas, zo wordt er opgesomd.

Volgens de organisatie strekt die oplossing tot voordeel van de hele gemeenschap en zullen er vanzelf investeerders komen, die dolgraag hun zaak willen openen rond het Brionplein. Door het opknappen van het plein moeten de inversteerders één voor één een plekje komen zoeken voor hun zaak.

"Maar dat kan toch niet", reageert gedeputeerde Faroe Metry. "Stel je voor een organisatie zegt dat er meerdere investeerders moeten worden aangetrokken, dan gaan zij beslissen wie er komt en hoeveel mensen. Als SKO en Plataforma Otrobanda dat willen dan moeten ze een politieke partij gaan oprichten."

GESPREK

Overigens krijgen de organisaties van Otrobanda deze week nog de gelegenheid om hun voorstellen op tafel te leggen. Volgende week zal er dan opnieuw een gesprek plaatsvinden tussen de betrokken partijen bij de ontwikkeling van het Brionplein.

"Zwager moet boeten voor fouten"

Burgemeester Fleming piekert niet over aftreden

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Burgemeester Albert Flemming van Frans St Maarten piekert niet over aftreden nu zijn zwager werd opgepakt verdacht van drugshandel. L.A., een halfbroer van zijn echtgenote werd opgepakt met ruim 550 kilo cocaïne in zijn bezit. "Hij is 55 jaar oud en geen kind meer; hij zal moeten boeten voor hetgeen hij misdaan heeft," aldus de burgemeester gisteravond tijdens een persconferentie in Marigot. Over de verslaggeving in bepaalde media was hij niet erg te spreken: die proberen, aldus Flemming, door het publiceren van bepaalde speculaties te insinueren dat ook hij van deze transacties zou afweten. Deze media moeten ervoor oppassen dat ze zich niet op glad begeven anders zal hij hen voor het gerecht slepen en een huizenhoge schadevergoeding eisen, aldus Flemming.

De burgemeester was vorige week, op de dag van de vangst, niet op St Maarten maar bij zijn twee kinderen in Miami studerende kinderen. Hij en zijn vrouw waren 'diep geschokt' toen ze op de hoogte werden gebracht van hetgeen gebeurd was. Nu is hij intussen ook te weten gekomen dat de halfbroer van zijn vrouw al geruime tijd in de drugshandel zit.

Hij is boos omdat bepaalde media hem trachten te betrekken bij deze handel. "Ze willen mij nu blijkbaar straffen." De burgemeester dreigde met een rechtszaak indien deze speculaties de spuigaten uitlopen.

Hij heeft blijkbaar ook twijfels over de wijze waarop de drugs onderschept werden. Ze werden ze blijkbaar aangevoerd aan boord van een Colombiaans schip. Het schip werd ontdekt door de Amerikaanse DEA die een en ander doorgaf aan de Franse autotiteiten. Die deden niets tot het schip St Maarten had bereikt. Toen hield men de mensen aan en werden de drugs in beslag genomen.

Het schip is echter met de noorderzon vetrokken en niemand heeft daar iets over gehoord. Hij verklaarde indirect de Fransen ervan te verdenken voor hem een 'val' te hebben gepland. Dit, omdat hij zich zo hevig verzette tegen de komst van de douane/drugs brigade uit Parijs.

De burgemeester benadrukte dat hij zich niet laat wegsturen en dat hij ook niet van plan is zelf op te stappen. Hij is ervan overtuigd dat de bevolking achter hem staat en dat er "geweld zal uitbreken" indien hij toch onder druk moet vertrekken.

Hij verzekerde de pers dat de overheid alles op alles zou blijven zetten om de drugshandel de kop in te drukken.

Gevraagd waarom openlijk drugsverkoop wordt toegestaan bij de Marina Port Royale, verklaarde Flemming dat in december 50 politieagenten komen om daar en elders een 'grote schoonmaak' te houden. Hij zei niet waarom zijn overheid tot nu toe niets ondernomen heeft om deze situatie een halt toe te roepen.

Van Yemens bemiddeling nog niets gehoord

Visa toegezegd voor Irak-missie Nederland

DEN HAAG - De Iraakse ambassade in Den Haag heeft woensdagmorgen bevestigd dat de noodzakelijke visa voor de missie van oud-premier De Jong naar Irak verstrekt worden. De missie kan echter pas over "ongeveer een week" vertrekken.

Op een bijeenkomst van het familiecomite Gegijzelden vrij dinsdagmiddag in Amsterdam hebben ruim twintig familieleden van de Nederlandse gegijzelden in Baghdad nogmaals "hun gevoelens van grote bezorgdheid over de situatie waarin de gegijzelden verkeren" tot uitdrukking gebracht.

Yemen heeft voor zover bekend nog niet gerapporteerd over pogingen om Nederlandse gijzelaars in Irak vrij te krijgen maar, aldus de woordvoerder van Buitenlandse zaken in Den Haag.

Dat wil nog niet zeggen dat er geen beweging in zit. Premier Lubbers heeft afgelopen vrijdag bevestigd dat van Yemenitische zijde is toegezegd zich te zullen inzetten voor de Nederlandse gijzelaars. Yemen ontvangt jaarlijks 47 miljoen gulden Nederlandse ontwikkelingshulp.

NTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/
0-17.30 uur; zaterdag gesloten.

EFOON 24333. Voor spoedgevallen
kantoortijd: 21639, 22316 en 24508.
eboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

NKREK. nr 10.815.445 Banco di
be.

LITIE: 100

RMCENTRALE: 115.

KERTJES verschijnen op dinsdag en
ag en kunnen iedere dag tussen 08.00-
0/14.00-17.00 uur worden opgegeven;
alve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die
maandag en donderdag vóór 10.00 uur
en zijn, kunnen de dag daarop (dus
dag en vrijdag) verschijnen.

SCOPEN
VE-IN: 20.30 uur **Total Recall** (action/
nce fiction, 18 jr).
******
ICA'S (nachtdienst)
ao brug: Kibrahacha, tel.: 34908.
ba brug: San Nicolas, tel.: 45712.
******
HTREGELING DOKTOREN
18.00-07.00 uur):
njestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki
ndert, Paradera en Sta Cruz: dokter
K. Lin, Noord 68, tel.: 21522/22694.
Chiquito, Savaneta en San Nicolas:
er C.E. Zaandam via Centro Medico
Nicolas, tel.: 48833.
******
R BRANDGEVALLEN, ongelukken of
of ander ongeluk gelieve Alarmcen-
op te bellen, **tel.: 115)**
******
TRO MEDICO CARABOBO (Enge-
straat 7, tel.: 21777): de wacht heeft
.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.
******
COTICS ANONYMOUS HELPLINE:
38989 (24 uur per dag).
******
-HOTLINE: **Vragen? Bel dan 23040/
2 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.**
******
VPRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.:
9): voor inlichtingen omtrent preventie
ol/drugsmisbruik.
****
ESTY INTERNATIONAL ARUBA (P.O.
1029): tel.: 27808/48124.
****

ARUBA
DERDAG: **18.00** Garbage Pail
18.20 He-Man; 18.45 Showbiz
19.05 Special program: 'Per-
tiva Dynamico', 19.30 CIFEPE-
amma; 20.00 Telenoticias; 21.30
erno ta informa; 21.00 CNN Inter-
nal News; 21.45 Special; 22.40
in the Gulf; 23.30 Sport Late
24.00 Sluiting.
****

DAG
RSEN
ELMUSEUM: geopend op elke
dag van 10.00-12.00 uur en zondag
11.00-12.00 uur in de protestantse

EO HISTORIKO ARUBANO: openings-
maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/
0-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00

EAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWE-
SMOEILIJKHEDEN (Layex Building,
eliminastraat 19): iedere werkdag van
0-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk
raak te maken via tel.: 23145 of
1).

LIOTHEEK CENTRO DI BARRIO
OTA (openingstijden): dinsdag van
0-20.00 uur en vrijdag van 17.00-
0 uur.
****

RANJESTAD — Door de
herche werd de ambte-
r D. op het Postkantoor
r onderzoek aangehouden
dat het vermoeden
taat dat deze zich
uldig maakte aan ver-
stering, waarbij een post-
arboek werd gebruikt. De
gehoudende ontkent zich
raan schuldig te hebben
naakt, doch werd wel van-
ge het onderzoek inge-
ten.

AANZIEN VS GEDAALD

Prof Steenge over gevolgen internationale blokvorming:

Antillen, Aruba behoeven goede contacten met Amerika's, Europa

ORANJESTAD — 'De gevolgen van internationale blokvorming'. Op 4 december hield prof. dr A.E. Steenge een lezing over dit onderwerp in de aula van de Universiteit van Aruba. Prof. Steenge is hoogleraar aan de faculteit der Bestuurskunde van de universeit van Twente. Op heldere wijze wist de spreker de tegenwoordige diepgaande en veelal ontwrichtende economische veranderingen te schetsen.

Reagan liet Amerika door zijn economisch beleid in grote verwarring achter. Als grootste schuldenland en met een enorm begrotingstekort, dat maar moeizaam kan worden teruggebracht, is Amerika niet meer die invloedrijke macht van weleer. Bankschandalen teisteren Amerika, de dollar daalt en het aanzien van Amerika zal zich moeten herstellen.

Wel speelt Amerika militair en politiek een leidende rol in de Golfcrisis. De Golfcrisis kan nog zeer ingrijpende economische gevolgen krijgen, indien er oorlog uitbreekt en de olieprijzen voor een langere periode hoog blijven. Een stagnatie in de energievoorziening kan voor vele landen desastreuze gevolgen opleveren.

EUROPA 1992

Drie belangrijke ontwikkelingen in Europa bepalen de huidige econmische vooruitzichten in Europa. Ten eerste het Europa 1992 ziet op de afbraak van de handelsbelemmeringen binnen de EEG en een aanzienlijke schaalvergroting van de markten. De onderlinge concurrentie zal sterk toenemen, omdat een land de eigen burgers niet mag bevoordelen in het gunnen van grote werken. Dit zal nog grote problemen opleveren, evenals de harmonisatie van de BTW-tarieven in de verschillende lidstaten.

De Europese landbouwsubsidies vormen een doorn in het oog van de consument (de produkten zijn duur) en van andere producenten, met name Amerika. Ten tweede heeft de Duitse éénwording geleid tot een enorme behoefte aan kapitaal, waardoor de valuta's gekoppeld aan de D-mark, zoals de Nederlanse gulden, sterk staan, waardoor de rente hoog is, het geld schaars, investeringen achterblijven en de exportpositie bemoeilijkt wordt. Waar Duitsland eerst elders investeerde, valt het land nu weg als kapitaalverschaffer, hetgeen gevolgen zal hebben voor de gehele kapitaalmarkt.

SOVJETUNIE

De problemen in Oost-Duitsland en andere Oosteuropese landen zijn gigantisch omdat een markteconomie vanaf de grond moet worden opgebouwd, zonder enige bestaande infrastructuur. De milieuvervuiling in deze landen waar heel Europa onder lijdt, zal enorme bedragen vergen voor sanering vragen. Er zal werk moeten worden gevonden voor miljoenen mensen.

Tenslotte, is zeer van belang hoe de ontwikkelingen binnen de Sovjetunie zich zullen ontwikkelen. Kunnen de hervormingen worden doorgezet of zal een burgeroorlog uitbreken en zal misschien een militaire regering de macht grijpen? Voordat de economische situatie in de regio een weinig op orde is, zal het voor de mensen nog veel slechter worden. Dit kan leiden tot ernstige onlusten en enorme volksverhuizingen.

Daarom wordt ook voorgesteld voor de Oostbloklanden een soort Marshall-plan te ontwikkelen om ontwrichting van Europa en daarmede de wereldeconomie te voorkomen. De Westerse landen (Europa, Amerika en het Aziatisch blok, waaronder Japan) zouden dan gedurende een aantal jaren ongeveer $1^1/_2$ procent van hun BNP in ondersteuning van het Oostblok moeten steken.

LATIJNS-AMERIKA

Dit komt neer op ongeveer duizend miljard dollar, omgerekend het bedrag dat Amerika in het Marshall-plan stak om de Europese landen weer op de baan te helpen na de Tweede Wereldoorlog. Vooralsnog nemen de beoogde donatielanden een afwachtende houding aan. De noodzaak van ondersteuning is nog niet echt doorgedrongen. Er zal zich wellicht eerst nog een calamiteit moeten voordoen. De economische stabiliteit in de Caribische regio is mede afhankelijk van de economische situatie in Europa.

De economische situatie in Zuid-Amerika is grotendeels teleurstellend. In Chili, Mexico en Colombia wordt hard gewerkt aan een sanering van de economie. In Argentinië, Brazilië en Peru gaat het slecht. Venezuela neemt een tussenpositie in. Eén van de redenen voor de algehele slechte economische situatie van Latijns-Amerika is de explosieve groei van de bevolking, de stijgende overheidstekorten, de toenemende schuldenlast en de financiering van de tekorten.

ARUBA

Voor Aruba en de Nederlandse Antillen is het van belang goede contacten te hebben met het Europese en Amerikaanse blok. De koppeling met het Europese blok is verzekerd door middel van de landsstatus binnen het Koninkrijk der Nederlanden. De contacten met het Amerikaanse blok via de koppeling van de Antilliaanse en Arubaanse munt aan de dollar. Hoe de dollar zich ontwikkelt is nog niet zeker, maar een licht herstel is wel te verwachten. Bovendien is een lage dollarkoers goed voor het toerisme. Koppeling aan de Europese ECU ligt nog niet direct voor de hand.

Voor wat betreft de situatie van Aruba, wel of geen onafhankelijkheid zag prof. Steege een overeenkomst met Letland. Hij bezocht dit land dit jaar aan het hoofd van een universitaire delegatie van de universiteit van Twente. Ook Letland wil onafhankelijk worden, maar daarover bestaat in Letland ook geen éénduidige mening. Doorslaggevend, aldus spreker, is of een land, dat onafhankelijk wil worden, zich kan handhaven in de wereldeconomie.

Voor Aruba en de Nederlandse Antillen is de (economische) geschiedenis van de onafhankelijkheid van ministaten een belangrijk richtsnoer. Vanzelfsprekend is het zeer belangrijk voor Aruba de komende politieke ontwikkelingen in Europa en Amerika nauwlettend te volgen en te analyseren. Daarvan zal ook voor een deel het economisch lot van het Caribisch gebied en Aruba afhangen. Dat dit een belangrijk onderwerp is, blijkt wel uit het feit dat Maria Liberia-Peters op 4 december een toespraak hield over de verbetering van de relatie met Europa en een aantal van deze onderwerpen eveneens naar voren bracht.

Thuisfront ook actief bij open huis in kazerne

SAVANETA — Marinevrouwen, die een 'Thuisfront Aruba' vormen, zullen zaterdag ook actief deelnemen aan de open dag die in de kazerne wordt gehouden ter gelegenheid van de 325ste korpsverjaardag en veertig-jarig bestaan van de kazerne Savaneta.

Het Thuisfront zal gesteund door de jeugd een bazaar verzorgen, waarvan de opbrengst ten goede komt aan een liefdadig doel in de gemeenschap. Het Thuisfront Aruba bestaat reeds enige tijd en organiseert iedere maand activiteiten voor de marinevrouwen, die daardoor elkaar ook beter leren kennen. De ene maand een lezing, de andere maand een koffiemorgen of uitstapje.

■ORANJESTAD — Bij Instituto di Cultura herdacht Joy Kock, wel bekend op muziek- en zanggebied, het feit dat hij 25 jaar in overheidsdienst was. Op de foto ontvangt Joy Kock (rechts) de gelukwensen en de bekende enveloppe met inhoud uit handen van Leo Tromp, directeur van Instituto di Cultura.

Joy Kock jubileert

Onrust in Golden Tulip houdt aan

FTA waarschuwt voor escalatie

ORANJESTAD — De onrust bij Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel werd gisteren benadrukt door een demonstratie die door de werknemers werd gehouden. Zij zijn het moe, dat sedert september vergeefs onderhandeld wordt over een te sluiten cao.

Het meningsverschil met de vakbond FTA is ontstaan over eisen van de vakbond gebaseerd op wettelijke regelingen en het feit dat deze reeds in cao's voor andere hotels als iets normaals werden opgenomen. Het personeel verscheen wederom zonder uniform en werd de toegang tot het volle hotel met ruim zevenhonderd gasten ontzegd. Volgens FTA-voorzitter Anselmo Pontilius zouden de gasten alle begrip hebben voor de eisen van de werknemers.

Indien niet spoedig een overeenkomst wordt bereikt, is Pontilius bang dat de onrust zal overslaan naar andere hotels, zoals Bushiri en Divi Divi Hotel, terwijl bij Holiday Inn dit zal afhangen van wat voor antwoord de FTA aanstaande maandag krijgt. Met het weinige personeel zal het voor Golden Tulip erg moeilijk worden de zevenhonderd gasten een behoorlijke service te geven.

Aruba geen medailles in Mexico

ORANJESTAD — Vijfduizend sportlieden uit 29 landen — waaronder ook Aruba — hebben twee weken lang in Mexico deelgenomen aan de zestien Centraalamerikaanse en Caribische Spelen.

Aruba eindigde met de Cayman Islands, Belice en St Vincent op de laatste plaats zonder één van de 1.099 medailles te hebben behaald. Cuba bevestigde zijn positie op sportgebied in de regio door met 315 medailles - 176 gouden, 88 zilveren en 51 bronzen - naar Havana terug te keren. Het organiserend land Mexico werd tweede met 296 medailles en Puerto Rico derde met 110.

■ ORANJESTAD — Dinsdagavond vond de inauguratievlucht Aruba-Sint Maarten plaats met Air Aruba's jongste aanwinst, de Boeing 737-300. Onder de genodigden bevonden zich gouverneur Felipe Tromp, minister van Vervoer en Communique Elio Nicolaas en leden van de raad van commissarissen van Air Aruba. Na de landing op Sint Maarten volgde een receptie in het Juliana Cafe op de Juliana-luchthaven. Op de foto's: de begroeting tussen gouveneur Tromp en de gezaghebber van Sint Maarten mr ing. Ralph Richardson direct na de landing; autoriteiten van Sint Maarten, de Nederlandse Antillen en Aruba bijeen op de receptie.

Op Aruba:

Dode in verkeer

ORANJESTAD — Kort na half vijf werd vanmorgen bij de Centrale Post een verkeersongeval gemeld op de kruising van Tanki Flip.

Bij aankomst bleek dat de bestuurder van een auto eerst tegen een lichtmast was gereden en daarna tegen de vangrails tot stilstand kwam. De bestuurder Sigbert Leandro Lumeniere (35) van Seroe Patrischi 24-B werd in kritieke toestand naar het hospitaal gebracht waar bij aankomst de dood werd geconstateerd. Naar de oorzaak van het ongeval wordt door de Verkeerspolitie een onderzoek ingesteld.

Door politieboot

Zeiljacht van Rif getrokken

ORANJESTAD — De politieboot PB-1 verleende assistentie aan het zeiljacht 'Arafura', dat op het rif was vastgelopen.

Dit gebeurde bij de ingang van de haven, waar de 53-jarige Franse kapitein verklaarde dat hij in de war was gekomen door de lichten van de loodsboot. De PB-1 kon niet vlak bij de boot komen, waarop met een rubberen boot naar het zeiljacht werd gevaren en hieraan een touw werd bevestigd. Hierna kon een sleepboot het schip weer vlot trekken. De boot ging direct naar de haven van Oranjestad waar onderzocht werd of de boot schade had opgelopen.

Jeugd calypso festival

ORANJESTAD — Het jeugd Calypso and Roadmarch contest in het kader van karnaval 1991 zal op 20 januari plaats hebben. De jeugd van zeven tot twaalf jaar en dertien tot zeventien jaar heeft tot en met de achttiende van deze maand de tijd om in te schrijven voor de wedstrijd. Er kan ingeschreven worden bij Ewald Mohammed (tel.: 46249), Magda Nicolaas (45711), Jessica Alders en Bulto Arrindell. Het festival zal in het Lago Sportpark zijn en de calypsonians zullen begeleid worden door Musical Time.

Jeugd gast van Kiwanis

ORANJESTAD — Traditiegetrouw organiseerde de Kiwanisclub Aruba weer een dagje uit voor een groep minderbedeelde kinderen.

Men kwam hiervoor in het jeugdcentrum te Washington bijeen. De jeugd werd door Kiwanis opgehaald en naar het jeugdcentrum gebracht waar verschillende spelen werden gehouden en men kon genieten van een bbq en geschenken. De Kiwanisclub Aruba heeft reeds 26 jaar zijn activiteiten gericht op de jeugd en ouden van dagen. Het voornaamste actieprincipe voor de komende drie jaar van de Kiwanis Aruba heeft als leuze 'Jongere kinderen prioriteit nummer één'.

Geslaagden MO-Theologie

ORANJESTAD — Van stichting Katechetisch Centrum Aruba wordt vernomen dat er wederom twee kandidaten M.O. Theologie zijn geslaagd. Het betreft hier twee zusters Dominicanessen van Salida di Solo: zuster Lucy Carrion, werkzaam op Mater Dei VBO en in de buitenschoolse katechese, en zuster Renata de Cuba, werkzaam op Maria Goretti basisonderwijs. In verband hiermee ontvingen zij een gelukstelegram van monseigneur Wim Ellis.

Nieuwe leider: nieuw bewind in Tchad

NDJAMENA - De leider van de Tchadische volksbeweging voor Nationaal welzijn (MPS), Idriss Deby, die zondag met zijn opstandelingentroepen de macht in de hoofdstad Ndjamena overnam, heeft maandag getoond een geheel nieuw bewind te willen vestigen.

Via de nationale radio kondigde hij aan dat de Tchadische grondwet is opgeschort en de Nationale assemblee is ontbonden. Het besluit, het eerste van de MPS, een dag nadat de rebellen de hoofdstad binnentrokken, toont volgens waarnemers dat Deby een politiek programma heeft, dat van zijn partij, en niet van zins is een compromis aan te gaan. Aldus lijkt de voorlopige regering, die krachtens de grondwet was ingesteld onder leiding van de parlementsvoorzitter Jean Alingue, geen lang leven beschoren ondanks de steun die zij kreeg van de Franse vertegenwoordigers in de Tchadische hoofdstad.

Tambo terug naar Zuid-Afrika

LONDEN - De voorzitter van het African National congres (ANC), Oliver Tambo, is voornemens volgende week naar Zuid-Afrika terug te keren.

Dit heeft een ANC-vertegenwoordiger maandag in Londen bekendgemaakt.

Naar verwachting zet hij op 13 december weer voet op Zuidafrikaanse bodem. De 73-jarige Tambo, die herstellende is van een beroerte, was gedwongen zijn vaderland in 1960 te verlaten toen het ANC officieel werd verboden. Na een verblijf in de Zweedse hoofdstad Stockholm zocht Tambo in april zijn heil in Londen. Het grootste deel van zijn ballingschap heeft Tambo echter in de Zambiaanse hoofdstad Lusaka doorgebracht, waar het hoofdkwartier van het ANC was gevestigd.

Bonn: minister Economische zaken neemt ontslag

BONN - De Duitse minister van Economische zaken, Helmut Haussmann, stapt op, zo heeft een woordvoerder van de FDP, de partij van Haussmann, maandag bekendgemaakt. De 47-jarige Haussmann heeft zijn functie sinds eind 1988 bekleed. Hij gaat naar het bedrijfsleven, aldus de woordvoerder, die geen nadere bijzonderheden gaf. Haussmann is de laatste tijd onder steeds zwaardere kritiek komen te staan. Hij zou onvoldoende hebben gefunctioneerd bij de eenwording van de twee Duitslanden en niet doelmatig zijn opgetreden bij de pogingen van de regering-Kohl om de noodlijdende economie van de voormalige DDR op te bouwen.

Polen wil met SU praten over Sovjet-troepen

WARSCHAU - Polen zal de Sovjetunie een voorstel doen voor de doortocht van Sovjet-troepen uit de voormalige DDR. Warschau wil voor 15 december hierover met Moskou onderhandelingen beginnen. De problemen die gepaard gaan met de terugtrekking van de Sovjettroepen uit de voormalige DDR (380.000 man) en uit Polen (50.000 man) moeten onderwerp van gesprek zijn tijdens de onderhandelingen in de eerste helft van december in Warschau, aldus een Poolse nota.

Inaugurale rede prof. R.P.M. Bak:

Carmabi Koraalrif Project unieke kans voor onderzoek

— door Jos de Roo —

...STERDAM/WILLEMSTAD — 'Ik beschouw mijn ...neming als hoogleraar als een unieke kans cohe... langlopend onderzoek te doen naar een proble...atiek die nauw zal aansluiten op het Carmabi ...raalrif-project'. Dat zei prof. dr R.P.M. Bak aan het ...de van de rede waarmee hij vanmiddag zijn ambt ...bijzonder hoogleraar in de tropische marienbio...ie aan de Universiteit van Amsterdam in het ...nbaar aanvaardde.

...of. Bak was aan het begin van de jaren zeventig ...Curaçao als onderzoeker werkzaam bij het Car... Daar deed hij baanbrekend onderzoek naar de ...baarheid, levensduur en groeisnelheid van soo... koraal. Voor zijn werk kreeg hij dit jaar de Colá ...ot-prijs, omdat hij volgens het juryrapport 'Cur... een internationale wetenschappelijke naam heeft ...ren op het gebied van kennis van het koraalrif'.

... in zijn inaugurele ... getiteld 'Een duik in de ...che mariene biologie' ... Bak Curaçao ter ... Wat hem bezighoudt, ... de overlevingsstrate... die het koraalrif erop ...houdt. Natuurlijke ... richt zich daarbij op ...ividu, maar ook ... kent tenminste drie ...ningsvormen: de indi... poliep, de kolonie ...poliepen en het frag... Elk van deze verschij...vormen zal een andere ...vingskarakteristiek ...

...f. Bak: 'Om inzicht te ... in de consequenties ...onale strategieën ... aspecten, zoals de rol ...elijke mortaliteit ...ividuele kolonies, de ...n regeneratie en het ... van de potentieel hoge ... van kolonies van hon... of duizenden jaren ... in ons programma in de ...landse Antillen onder... Dit gebeurt natuur... wege het belang van ... en mortaliteit van ...en, in relatie met ...omstandigheden langs ...en van de eilanden'.

... aandacht besteedde ...Bak in zijn inaugurele ... de milieu-aantas... het rif. Degradatie ... rif en vervuilings...selen noemde hij ...punt voor meer fun...damenteel onderzoek. Het ... die het koraal ...en, maar bestaat ook ...structiewerkzaam... de bouw van hotel...eiten. Toch zijn derge... milieu-effecten vrij voor... en wetenschappe... interessant. ... met verande... in de waterkwaliteit. ... verband hou... bacteriën is van invloed op de koraalriffen. Neemt de bactiedichtheid toe, dan kunnen koraalziektes optreden, zoals de 'white band disease' op Curaçao. Veel is nog onbekend over de waterkwaliteit. Ook naar de invloed van een eventuele temperatuurstijging van het water moet onderzoek worden gedaan.

Aan het slot van zijn rede ging de nieuwe hoogleraar in op de verwachte stijging van de zeespiegel. Hij berekende dat bij een zeewaterstijging van anderhalve meter per honderd jaar de Acropora-riffen (zoals ze ook bij Curaçao voorkomen) over tweeduizend jaar met uitsterven worden bedreigd. Daarom zal het onderzoek naar de overlevingsproblematiek van koraalgemeenschappen zich ook over een langere tijd moeten uitstrekken. het Carmabi Koraalrif-project biedt daartoe een unieke kans, aldus Bak.

Politie streng in Punda

WILLEMSTAD — Het personeel van de Surveillancedienst Punda controleren dezer dagen in de binnenstad. Vanochtend verbaliseerde de politie twintig bestuurders op onder andere fout parkeren en overtreding van stopverboden. De politie verzoekt iedereen zich aan de verkeersregels te houden en waarschuwt direkt te verbaliseren bij overtredingen.

Witte Huis: Hoopvol

SANTIAGO - Marlin Fitzwater, de woordvoerder van het Witte Huis, heeft donderdag het aanbod van de Iraakse president Saddam Husayn om alle gijzelaars uit Kuwayt en Irak vrij te laten "een hoopvol teken" ... Hij voegde eraan toe dat hieruit blijkt dat Saddam zich bewust is van zijn positie. Fitzwater gaf daarmee bij de aankomst van president Bush in de Chileense hoofdstad Santiago de eerste reactie van de Verenigde Staten op de aankondiging van Irak. Bush bezoekt Chili in het kader van zijn rondreis door Latijns-Amerika.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

****

Eigen reizen naar de West

"Droom Van der Valk in vervulling"

— door Victor Hafkamp —

ALPHEN AAN DE RIJN/WILLEMSTAD — De droom van de oprichter van de Van der Valk-motelketen, Gerrit van der Valk, is in vervulling gegaan, nu in januari wordt begonnen met de eigen toeristische pakketreizen van het concern naar de West. De Beligische chartermaatschappij Air Belgium, een volle dochter van de Sabena, heeft een voorlopig contract met Van der Valk gesloten voor elf vluchten in drie maanden. Er is ook een optie op verlenging overeengekomen, aldus vanochtend Trouw. Volgens het blad rekent het concern op 110 passagiers per week.

Binnenkort zullen op de tafeltjes van alle Van der Valk-restaurants foldertjes verschijnen, waarin op de reizen wordt gewezen: acht dagen Curaçao voor 1695 gulden op basis van logies en ontbijt, inclusief de busreis naar en van Brussel. Een week lang kost vierhonderd gulden meer. Daarmee is de nieuwkomer meteen ook een prijsbreker in de Antillen geworden, aldus Trouw.

Het blad wijst op de kritiek op het Van der Valk-... de reiswereld, die spreekt over 'branchevreemde activiteiten'. Die kritiek geldt met name het verkoopsysteem. Van der Valk presenteert zijn reispakketten niet op de balie van de reisbureaus (waardoor het bedrijf zo'n tien procent commissie in de zak houdt en dus goedkoper kan aanbieden), maar via de eigen restaurants. In elke vestiging is reisinformatie beschikbaar en wijst men door naar het boekingscentrum in Alphen aan de Rijn.

Jeannette Hoogaart van de reisafdeling wijst in Trouw de kritiek van de hand. 'Wij bieden alleen ons eigen hotel aan en komen niet aan projecten van anderen. We houden alles in eigen hand'.

Het blad meldt dat Van der Valk Tours voorlopig ook niet van plan is zich aan te sluiten bij de ANVR, de overkoepelende organisatie van reisondernemingen in Nederland of de stichting Garantiefonds Reisgelden die in geval van schadeclaims gedupeerde reizigers de geleden schade (deels) vergoedt. 'We hebben onze eigen verzekering voor het geval er iets misloopt', zegt Jeanette Hoogaart. Die kans is volgens haar overigens gering. 'Calamiteiten in de reisbranche worden doorgaans veroorzaakt door de exploitanten ... We hebben ons eigen hotel en houden aldus meer greep op ons produkt'.

Van der Valk Tours koos voor een Belgische luchtvaartmaatschappij omdat die goedkoper bleek te zijn dan Air Holland en Martinair, waarmee Van der Valk in contact is geweest. 'Die zaten net als de KLM veel hoger met hun stoelprijzen'. Ons all-in arrangement is maar ruim honderd gulden duurder dan de kale ticketprijs, van de KLM. Trouw meldt ... dat in de filosofie van Van der Valk het Antillen-arrangement een puur Hollandse reispakket moet worden. 'Dus ook met een Hollandse keuken. De ...aardappelen en de ...erwten worden elke week overgevlogen', aldus de woordvoerster van de reisafdeling.

Japanner Hiroyama twee seconden langzamer

Densimo het snelst in marathon van Fukuoka

FUKUOKA - Belayneh Densimo, de wereldrecordhouder marathon, heeft zondag eindelijk weer eens een overwinning behaald in een wedstrijd over 42 kilometer en 195 meter. De drievoudige winnaar van de marathon van Rotterdam, die in 1988 in de Maasstad het officieuze wereldrecord op 2 uur 6 minuten en 50 seconden bracht, was met 2.11.35de snelste in de marathon van Fukuoka.

In zijn zestiende marathon zegevierde de Etiopiër voor de eerste maal in Japan. Op 12 februari was Densimo in de marathon van Tokyo in 2.11.32 als derde geëindigd. De marathon van Londen, op 22 april, werd daarna een drama voor de Afrikaan, die gehinderd door een blessure de eindstreep niet haalde.

De omstandigheden in Fukuoka, in het zuiden van Japan, waren bepaald niet ideaal. Er stond een harde wind en het regende vrijwel voortdurend. De Kenyaan Andrew Masai nam in de oudste marathon van Japan snel de leiding.

De Afrikaan bleek zijn krachten echter overschat te hebben. Na zestien kilometer werd hij gepasseerd door Gidamis Shahanga, de winnaar van de marathon van wenen (22/4) en tweede van de marathon van berlijn (2.08.32).

De lange Tanzaniaan, met zijn tijd van Berlijn derde op de wereldranglijst van dit jaar achter de Australiër Steve Moneghetti (2.08.16) en de Italiaanse Olympische en tweevoudige Europese kampioen Gelindo Bordin (2.08.19), had een maximale voorsprong van rond 150 meter maar moest gehinderd door een blessure aan het rechterbeen, het tempo laten zakken.

TEMPO TE HOOG

Rond de 33ste kilometer werd Shahanga gepasseerd door het trio Densimo, de Portugees Mauel Matyas, die in 1989 in Fukuoka zegevierde, en de Japanner Tsutomu Hiroyama. Voor Matyas was het tempo te hoog, waarna Densimo en Hiroyama samen vijf kilometer zij aan zij liepen.

Op een lichte stijging in het parkoers nam Densimo afstand van zijn laatste concurrent. Hiroyama verraste met een eindsprint in de laatste 400 meter. De Japanner, op 4 februari derde in de marathon van Beppu (2.12.48), benaderde Densimo op twee seconden en bracht zijn persoonlijk record op 2.11.37.

Masai en Shahanga bereikten de eindstreep niet. Bijna tweeëneen halve minuut na Densimo werd de Ier Mike O'Reilly derde in 2.14.01. De in de laatste fase verzwakkende Matyas zag zich ook nog gepasseerd door de Russen Kasjapov en Sjagiev.

Supporters in NS 'teleurgesteld'

Zondag nog interieur drie treinen vernield

UTRECHT - De supportersvereniging van FC Den Haag is "zeer teleurgesteld" dat personeel van de Nederlandse Spoorwegen het vervoer van voetbalsupporters wil stopzetten.

Dat het bij de 25 november gespeelde wedstrijd Feyenoord-FC Den Haag zo uit de hand liep, heeft NS aan zichzelf te danken, aldus vice-voorzitter B. Tichem woensdag.

De spoorwegen wilden immers geen gebruik maken van de eigen beveiliging en begeleiding van Feyenoord op de treinen. Met informatie van de supportersvereniging van FC Den Haag dat er dan 600 supporters in de "gewone" treinen zouden zitten, heeft NS verder niets gedaan.

Aanhangers van de Haagse club vernielden die zondagmiddag het interieur van drie treinen.

De supportersvereniging overlegt al twee jaar met NS en de spoorwegpolitie over eigen begeleiding op de treinen wat bij menige wedstrijd ook gebeurt. De vereniging heeft zelf de verkoop van de zogenoemde combi-kaarten in handen en serveert limonade en broodjes. Dit alles om NS-personeel te ontzien, aldus Tichem.

In Utrecht wordt deze week overlegd tussen het dienst overleg orgaan exploitatie (DOO-E) en de diensten exploitatie en bedrijfsbeveiliging. Het DOO-E heeft dinsdag geëist dat NS vanaf 1 januari geen machinisten, conducteurs en stationspersoneel meer inzet bij supportersvervoer. De vakbonden bij NS hebben al aangekondigd eventuele acties te ondersteunen.

MICHAEL GROSS WIL 'STREEP ONDER HET VERLEDEN'

Proeven op mensen om prestaties te verbeteren

Oostduitse dope-beerput door Stern verder geopend

BERLIJN/HAMBURG - Nieuwe onthullingen in het Duitse blad "Stern" geven aan hoe wijd verbreid het gebruik van verboden middelen in de sport in de voormalige DDR was. In zijn nieuwste uitgave bericht het blad onder meer over proeven op mensen, waarmee de Oostduitse sportartsen probeerden het prestatie-niveau van topsporters te verhogen.

Het thema is nu het met medicamenten beïnvloeden van het centrale zenuwstelsel. In de het blad ter beschikking staande documenten wordt het middel "Vasopressin" genoemd. Het middel diende ter "opvoering van het concentratievermogen en de bewegingscoördinatie", bij niet met name genoemde turners uit Potsdam en Frankfurt aan de Oder, vijf schermers van de nationale ploeg van de DDR en in totaal veertien voetballers.

Het middel werd toegediend tussen 1985 en 1988. Daarnaast is bij vier gewichtheffers en 31 boksers "Piracetam" gebruikt voor het "vergroten van de agressiviteit".

In de steeds heviger wordende discussies vraagt het in het voormalige Oost-Berlijn verschijnende sportdagblad "Deutsches Sportecho" nu om een algemene amnestie voor sporters uit alle landen. Die amnestie zou door alle internationale sportbonden en het Internationaal Olympisch Comité moeten worden verleend.

Als reactie op de bekentenis door de zwemmer Raik Hannemann, dat hij verboden middelen heeft gebruikt, schrijft het blad letterlijk: "Geef de sportlieden met onmiddellijke ingang de gelegenheid hun geweten te ontlasten."

STREEP ERONDER

In hetzelfde blad pleit de Westduitse zwemmer 'Albatros' Michael Gross voor veel meer "onaangekondigde dopingcontroles". "Onder het oprakelen van zaken uit het verleden moet een streep worden gezet teneinde de sport in Duitsland weer vooraan te brengen. Doping is geen zaak voor de strafrechter, er zijn miljoenen verduisterd of mensen door de Stasi gevolgd."

De Duitse sportbond (DSB) heeft besloten tot de instelling van een onafhankelijke commissie die de gehele doping-affaire moet onderzoeken. Het Duits Olympisch Comité, dat de uiteindelijke verantwoording voor de Olympische ploeg draagt, zal mede op grond van zijn internationale contacten deel moeten uitmaken van de commissie.

In de uitgave van donderdag van de "Stern" wordt ook melding gemaakt van de hormoonpil "STS 646". Dit middel werd getest om het gebruik van anabole steroiden te maskeren. Met name wordt in deze samenhang de sprintster Kerstin Behrendt genoemd. De atlete maakte deel uit van de 4 x 100 meter ploeg, die in Seoul zilver veroverde en op 1 september bij de Europese titelstrijd in Split, goud.

Het middel zou haar in de winter van 1987/1988 gelijktijdig met "Oral Turinabol" verstrekt zijn. Als standaard middel zou het anti-oestrogeen "Clomiphen" gebruikt zijn. Op drie leden van een vier-mans roeiploeg, die bij de spelen van 1980 in Moskou goud veroverde en twee roeiers van de acht die in hoofdstad van de Sovjetunie goud veroverde, zou het middel getest zijn.

KWAAD DAGLICHT

De bekentenis van Raik Hannemann heeft talrijke clubgenoten van de zilveren medaille-winnaar op de 200 meter wisselslag bij de Europese titelstrijd van vorig jaar in Bonn in een kwaad daglicht gesteld. Van hen hebben er zes zich geplaatst voor de Duitse zwemploeg, die van 3 tot en met 13 januari in Perth aan de strijd om de wereldtitels deelneemt.

De bekentenis van de 23-jarige Hannemann, die zich onlangs niet plaatste voor Perth, werd gevolgd door de uitspraak dat bijna alle zwemmers van SC Dynamo Berlin, dat na de Duitse eenwording werd omgedoopt in SC Berlin, anabolica hadden gebruikt.

De zes, die tot de ploeg voor Perth behoren, zijn de Olympische kampioenen Daniela Hunger, Manuela Stellmach en Katrin Meissner alsmede Kerstin Kielgass, Steffen Zesner en Ralf Braun.

"Sportecho" brengt ook de bekentenis van de kanoër Sven Montag (22) van SC Berlin-Grunau. De nummer vier van de strijd om de wereldtitels in de C-4 geeft toe "als junior ook wel eens gesnoept" te hebben. Over de praktijk van het gebruik van dope in de DDR zegt Montag: "Het was een geperfectioneerd systeem van hogerhand bevolen.

SPUL GEVRETEN

Velen (kanoërs) hebben van het begin het spul gevreten omdat zij er wonderen van verwachtten. Toen de resultaten uitbleven heeft men de pillen verzameld en daarna aan krachtsporters, die er helemaal gek van waren, verkwanseld."

De voormalige vrije slagzwemmer van wereldklasse, Jorg Woithe, heeft van de voor de Oostduitse sport verantwoordelijken Manfred Ewald en professor Horst Roder geëist nu eindelijk eens de waarheid te vertellen. "Zij hebben de opdracht gegeven." Woithe verklaarde dat hem voor de Olympische Spelen in Seoul vreemde valuta in het vooruitzicht waren gesteld wanneer hij bereid was verboden middelen te gebruiken. "Ik heb dat geweigerd", aldus Woithe.

Bodo Hollemann, voorzitter van de DSV, heeft inmiddels verklaard, dat zijn organisatie voor maatregelen "duidelijke bewijzen" nodig heeft. "Wij houden ons aan de ook in de Bondsrepubliek geldende opvatting dat iedereen onschuldig is tenzij het tegendeel is bewezen." Hollemann beschouwt positieve dopingcontroles als bewijs.

Agassi niet in Grand Slam Cup

CLEVELAND - Andre Agassi heeft zich toch teruggetrokken voor het Grand Slam tennistoernooi, dat van 11 tot 16 december in München wordt gehouden.

De Amerikaan had die beslissing zondag, na het veroveren van de Davis Cup, eigenlijk al genomen, maar kwam daarop terug toen de organisatie van het prestigieuze toernooi hem voor het gerecht wilde slepen.

Agassi heeft nu via zijn agent laten weten, dat een tijdens de finale voor de Davis Cup opgelopen blessure is verergerd, waardoor hij niet in staat is te spelen. Agassi staakte in zijn laatste enkelspel tegen de Australiër Darren Cahill de strijd met spierpijn in de borst. Het blijkt nu te gaan om een losgeraakt stukje kraakbeen.

Agassi zal een rustpauze van drie tot zes weken inlassen. Zijn plaats in het toernooi om de Grand Slam Cup, met als eerste prijs twee miljoen dollar (3,4 miljoen gulden) wordt ingenomen door zijn landgenoot Brad Gilbert.

*****

VOETBAL, WAGENINGEN - De overgang van de internationals van Cameroun Belle Belle en Ebwelle naar Wageningen is definitief van de baan. Ook als Ebwelle, die nu in zijn geboorteland is, nog wil, is hij niet meer welkom in de Gelderse stad. Voor de sponsor is er een probleem: er is al een transferbedrag van 100.000 pond overgemaakt naar een bemiddelaar. Onduidelijk is of dat geld nog terugkomt. Belle heeft nooit een aanbieding ontvangen.

■*Op de schouders van zijn stiefvader zit het vier-jarige jongetje (Diego junior), waarvan de moeder (links) beweert dat Diego Maradona de vader is*

Dale Thompson weer actief

LONDEN - Dale Thompson, de oud-Olympisch- en wereldkampioen tienkamp, hoopt tijdens de strijd om de wereldtitels volgend jaar augustus in Tokyo weer op topniveau te kunnen uitkomen.

De 32-jarige Engelsman is volgens zijn trainer Fra Dick weer volop in trainin "De prestaties zijn beter d ze sedert 1986 zijn gewees

Thompson werd Moskou (1980) en L Angeles (1984) Olympis kampioen en veroverde 1983 in Helsinki de eer wereldtitel tienkamp. Bij z overwinning in Los Angel bracht Thompson het inm dels ruim zes jaar oude wer record tienkamp op 88 punten.

De afgelopen drie ja werd de Brit geplaagd do een ernstige knieblessur waaraan hij vorig jaar geopereerd.

Bloedonderzoek in verband met vaderschap

AS Napoli daagt Diego Maradona voor rechter

NAPELS - Het geduld van het bestuur van AS Napoli met sterspeler Diego Maradona is op. De vele strapatsen van de Argentijnse middenvelder, die dan es wel komt trainen en dan weer weg blijft, hebben de Italianen ertoe gebracht de aanvoerder voor het gerecht te dagen.

Op 20 december komt de zaak voor de eerste keer voor de rechter. AS Napoli eist van Maradona een schadevergoeding wegens immateriële schade. Volgens het bestuur van de vereniging heeft het gedrag van de Argentijn het imago van de club geschaad.

Mocht de rechter de voetbalvereniging in het gelijk stellen, dan moet Maradona, of eigenlijk Maradona's firma DIARMA, 30 procent van het bij de laatste contractbesprekingen overeengekomen salaris terug betalen. Dat betekent een inkomstenderving van 2,7 miljoen gulden.

Maar het bestuur van Napoli wil meer. Het vraagt de rechter toestemming de uitbetaling van het salaris van Maradona tot 1 juli 1993, het einde van zijn contract, te bevriezen. Pas als de Argentijn zich tot die tijd goed gedraagt, zal hij uitbetaald worden.

De breuk tussen Napoli en Maradona lijkt steeds groter te worden. Maandag gaf de Argentijn in een televisie-interview aan de ploeg eigenlijk wel te willen verlate "Ik wil voor mijn plezi spelen. En dat kan daar ni meer. En wat betreft h contract: ik laat mij ni beteugelen door een co tract."

RECHTER WIL BLOE

Wil Napoli geld zien van Argentijn, een rechter u Napels verlangt bloe Rechter Stefano Trapa heeft woensdag bepaald d bloedonderzoek bij Maradon moet plaats vinden om kunnen vaststellen of hij d vader is van een vier-jarig jongen.

De rechter heeft twee pr fessoren van de universite van Napels aangewezen vo de testen bij Maradona en b het kind, wiens moeder, Crist ana Sinagra, de voetbal als vader aanwijst. Sinag (26) verkondigt al meer d vier jaar dat haar zoon voortgekomen uit een ve houding met Maradona, d van meet af aan iedere betro kenheid heeft ontkend.

Maradona, die met zij vrouw Claudia twee dochte tjes bezit, heeft volgens huidige Italiaanse wetgevin het recht het onderzoek weigeren. Indien er al e onderzoek plaats vindt, k de uitkomst daarvan februari tegemoet gezi worden.

"AC Milan lichamelijk sterker"

Olimpia kent AC Milan van televisie-beelden

TOKYO - Olimpia Asuncion, winnaar van de Zuidamerikaanse voetbalbeker, kent AC Milan, zondag tegenstander in de strijd om de wereldbeker, even goed als ploegen van het eigen continent.

Woensdag, nadat de Paraguayaanse voetballers in Tokyo waren aangekomen, vertelde coach Luis Cubilla: "Wij verkeren in de gelukkige omstandigheid dat wij iedere zondag wedstrijden uit de Italiaanse competitie bij ons op de televisie hebben. De wedstrijdbeelden zijn overigens niet de enige bron waaruit wij hebben geput", voegde hij er aan toe.

Volgens Cubilla is de houder van de Europese beker lichamelijk sterker dan zijn elftal. "Maar", constateerde de coach: "Technisch zijn wij niets minder en ik ben ervan overtuigd dat techniek een belangrijker wapen is dan kracht, daarom hebben wij kansen."

Olimpia speelt zijn tweede wedstrijd om de wereldbeker, maar de eerste in 1979 was geen "echte" finale. Olimpia versloeg toen de verliezend finalist van het Europese bekertoernooi FF Malmo uit Zweden.

Nottingham Forest, de winnaar, zei dat de strijd om de wereldbeker niet was in te passen in het jaarprogramma, een vriendelijke omschrijving van het gegeven dat Britse elftallen na eerdere onprettige ervaringen, geen lust hadden uit te komen in de twee, mogelijk drie, wedstrijden, die toen nog beslissend waren voor het bezit van de wereldbeker.

■*ERNST HAPPEL: stratengids van Hamburg weer nodig?*

Ernst Happel lonkt naar de Bundesliga

INNSBRUCK - Ernst Happel hoopt in 1992 terug te keren als trainer in de Bundesliga.

De vroegere oefenmeester van onder andere Feyenoord en ADO, staat momenteel onder contact bij de Oostenrijkse kampioen FC Tirol.

Happel wekte lange tijd de indruk na afloop van zijn overeenkomst met de ploeg uit Innsbruck, te stoppen als oefenmeester. Woensdag maakte hij echter in een televisie-interview bekend, dat hij er nog niet aan denkt op te houden.

"Ik wil, als ik ook de komende jaren nog gezond blijf, nog een keer in de Bundesliga werken, " verklaarde Happel, die vorige week zijn 65ste verjaardag vierde. "Natuurlijk denk ook ik dan direct aan de Hamburger SV, maar zolang Gerd-Volker Schock daar een verbintenis heeft, kan er geen sprake van zijn."

Happel werd tussen 1981 en 1987 met HSV twee keer nationaal kampioen, veroverde een keer de Europa Cup voor landskampioenen en een maal de Westduitse beker.

Buitenlandse trips worden afgezegd

Sovjetrussische sport in grote financiële nood

MOSKOU - Noodhulp ook voor de Sovjetrussische sport? Een geenszins onrealistische vraag. Goskomsport, de overheidsinstantie die in Moskou de sport beheert, wordt bedreigd door een acuut gebrek aan deviezen.

Wat de gevolgen zijn, hebben de bobslee-specialisten al ondervonden. Bij de eerste wedstrijden van het seizoen om de wereldbeker in Winterberg en Calgary bleven de sleeën wegens geldgebrek thuis.

Andere prominente gedupeerden waren de Sovjetrussische boksers. Hen ontbrak vorige maand het geld af te reizen naar de wereldbekerwedstrijden in Bombay, hoewel vier van hen zich wel geplaatst hadden.

De oorzaak van het acute probleem is het decreet van president Gorbatsjov, waarbij de wisselkoers van de roebel op de vrije wisselmarkt praktisch van de ene dag op de andere tot een derde ineenschrompelde.

Goskomsport werd door de afkondiging van het decreet volledig verrast. Directrice Loedmilla Aristova: "Alles is bij ons een grote puinhoop."

Het gevolg is dat vrijwel alle buitenlandse trips moeten worden afgezegd. Wereldkampioenschappen uitgezonderd.

Het kan echter nog slechter worden. Loedmilla Aristova verwijst naar bepaalde onderdelen van het decreet die begin volgend jaar in werking treden. Daarbij worden alle deviezen-bronnen met veertig procent belast.

Concreet betekent het, dat Goskomsport van de ongeveer 70 miljoen gulden aan inkomsten uit deviezen zo'n 28 miljoen aan belasting zal moeten betalen, terwijl de uitgaven op zijn minst gelijkblijven.

Deze BTW geldt voor de inkomsten van Sovjetrussische sporters - individueel en in groepsverband - uit wereld- en Europese kampioenschappen, internationale wedstrijden in de Sovjetunie en de gages van sportlieden bij commerciële evenementen. Het geld dat hiermee gemoeid is, maakt de helft van het totale budget van Goskomsport uit.

Loedmilla Aristova: "Stelt u zich voor. Volgens deze wet moeten onze sportlieden veertig procent aan de staat afdragen en daar bovenop nog eens hun gewone belasting betalen. Ik ben ervan overtuigd, dat vele van onze internationaal bekende sterren naar het buitenland zullen uitwijken. Ze zullen er alles voor doen dat hun inkomsten niet in handen van de Sovjetunie vallen."

De hoop in het sport-comit in het Loesjniki-sportpar aan de Moskwa is gericht het westen. Aristova: "W gaan er van uit dat wij uit kredieten die president Go batsjov in het westen hee ingezameld, tachtig miljoe roebel aan deviezen voor ontwikkeling van onze spor artikelen-industrie krijge Daarmee zouden wij via grotere export onze deviezen inkomsten kunnen opv zelen."

Maar dat kan nog even op zich laten wachte Intussen worden de aanw zingen zichtbaar dat n alleen op buitenlands reizen zal worden beknib beld.

Valeri Gromiko, plaatsver vangend minister van spor heeft onlangs op een ande gevaar gewezen: door he overal voorkomende gebre aan vitaminerijke voeding de slechte kwaliteit van levensmiddelen - ook in trainingskampen - hebbe vele jonge sporters hun to vlucht genomen tot doping. Gromiko tegenover het da blad Sovjetski Sport: "Het een ramp. Het ergste is, we er weinig aan kunne doen. Het ontbreekt ons a de middelen eerste klas vo dingsmiddelen te impor teren."

Regerings-onderzoek komt

Toestand Italiaanse velden erbarmelijk

ROME - De slechte toestand van veel Italiaanse voetbalvelden is nu ook tot de regering doorgedrongen.

Woensdag maakte het ministerie van sport bekend dat er een officieel onderzoek zal worden opgezet naar het hoe en waarom van de deplorabele staat van de velden in vier stadions.

Het onderzoek zal zich speciaal richten op wat eens een grasmat was in het stadion van de beide Milanese ploegen, San Siro. Maar ook de velden in het Olympisch stadion in Rome en de accommodaties van Genua en Torino worden onderzocht.

Uit het onderzoek, dat een idee is van minister Carlo Tognoli, moet duidelijk worden wie verantwoordelijk is voor de malaise. Voor 20 december moeten de resultaten bekend zijn.

In Milaan is al geruime tijd een ruzie bezig over het veld in het San Siro-stadion. De herstelwerkzaamheden vlak voor en na de wereldtitelstrijd, hebben geen verbetering gebracht. Volgens Augusto Castagna, de hoogste sportambtenaar in Milaan, is de situatie zo slecht dat er eigenlijk een nieuw stadion dient te worden gebouwd.

SCHULD

Castagna legt de schuld voor de problemen bij Luca di Montezemolo, hoofd van het organisatie-comité. Die zou er niet alleen op hebben aangedrongen dat het stadion grotendeels overdekt moest worden, waardoor het later bleek de grasmat te weinig zon kreeg, maar ook dat het stadion ook in de laatste fase van het evenement werd gebruikt.

Volgens gras-experts zijn de problemen echter heel simpel. Zij leggen de schuld bij de zandstructuur in het stadion en bij de ludieke actie om na de WK stukken van de grasmat te verkopen. Daardoor kreeg de nieuwe mat te weinig tijd te groeien voor het begin van het seizoen.

Deze week zijn er trouwens weer nieuwe werkzaamheden begonnen. Een groot deel van de mat wordt vervangen door gras.

Koel door Bush begroet

■BUENOS AIRES - President George Bush maakte in de Argentijnse hoofdstad ook kennis tijdens een receptie met de Iraakse ambassadeur in Buenos Aires. Deze was een en al glimlach maar dit kon men van de Amerikaanse president niet zeggen. Naar verluidt zou de handdruk van de kant van Bush veel minder warm geweest zijn dan bij andere gasten het geval was. (AFP-satellietfoto)

GATT-onderhandelingen in ban ultimatum aan EG:

Derde wereld: handelsoverleg is frustrerend

PARIJS - President Francois Mitterrand en bondskanselier Helmut Kohl zijn het woensdag in Parijs eens geworden over een gezamenlijke benadering van de impasse waarin het GATT-handelsoverleg in Brussel over liberalisering van de wereldhandel is geraakt. Maar de twee leiders hebben geen aanwijzing gegeven dat zij iets zullen doen om die impasse te doorbreken.

Mitterrands woordvoerder Hubert Vedrine zei na het werkdiner waarbij de twee leiders het belangrijke GATT-overleg (Algemene overeenkomst inzake Handel en tarieven) bespraken dat zij "zouden vasthouden aan een coherente benadering". Mitterrand en Kohl spraken behalve over het overleg in Brussel ook over de EG-top in Rome, volgende week.

ULTIMATUM

GATT-onderhandelaren in Brussel hoopten dat uit de ontmoeting in Parijs voorstellen zouden komen om voor donderdag nog een oplossing te vinden om het vastgelopen ministeriele overleg te redden. De onderhandelingen zijn uitgelopen op een enorme ruzie over de subsidies die de EG-lidstaten aan hun boeren verlenen. Het overleg liep vast op de weigering van sommige EG-landen, onder aanvoering van Parijs en Bonn, in te gaan op de Amerikaanse eisen veel meer te snijden in de landbouwsubsidies dan het huidige EG-bod van dertig procent.

Vandaag (donderdag) is "het moment van de waarheid". Dat heeft staatssecretaris van Rooy van Economische zaken verklaard. Om twaalf uur (plaatselijke tijd) loopt het ultimatum af dat voorzitter Hector Gros-Espiell, de Uruguayaanse minister van Buitenlandse zaken, heeft gesteld. Van Rooy woonde het crisisberaad bij omdat zij een van de zeven werkgroepen voorzit, die voor deze week zijn ingesteld. "De belangrijkste sleutel om de deur te openen ligt bij de EG", aldus Van Rooy.

ONDERGESCHOVEN

De ontwikkelingslanden dreigen het ondergeschoven kind te worden in het GATT-handelsoverleg in Brussel. "Wij hebben een gevoel van frustratie en marginalisering", zo betoogde woensdag de Braziliaanse GATT-vertegenwoordiger, Rubens Ricupero. Hij sprak namens de ruim zeventig ontwikkelingslanden die deze week in Brussel deelnemen aan de slotronde van het internationale handelsoverleg.

De ontwikkelingslanden zijn "ontevreden over het gebrek aan adequate aandacht" voor hun belangen en voor de verzoeken die de minst ontwikkelde landen hebben gedaan. Zij willen vooral dat de industrielanden hun markten openen voor producten uit de Derde wereld. De industrielanden moeten zich houden aan de beginverklaring van de Uruguay-ronde, waarin een bijzondere behandeling voor ontwikkelingslanden is opgenomen, aldus Ricupero.

Na twee jaar moeizaam overleg:

Schulden-akkoord Caracas en banken

NEW YORK - Na twee jaar van moeizaam onderhandelen heeft Venezuela woensdag een overeenkomst met vierhonderd banken ondertekend voor een nieuwe aflossingsregeling voor 19,7 miljard dollar aan schulden. De overeenkomst garandeert volgend jaar een nieuwe start voor de economie, zo heeft de Venezolaanse minister van Financien, Roberto Pocaterra, verklaard bij de ondertekening.

De overeenkomst biedt tevens de mogelijkheid voor 1,2 miljard dollar aan nieuwe bankleningen. Voor de nieuwe aflossingsregeling hebben de betrokken banken de mogelijkheid een deel van de schulden af te schrijven of de rente over de leningen te verlagen. Bovendien kan Venezuela een deel van de leningen terugkopen tegen tarieven die gelden op de zogenoemde tweedehands markt, waar schulden worden verhandeld tegen bedragen die veel lager zijn dan de oorspronkelijke.

De overeenkomst is een gevolg van het plan van de Amerikaanse minister van Financien Brady. Krachtens dit plan hebben eerder al Mexico en Costa Rica nieuwe schuldregelingen getroffen. De totale buitenlandse schuld van Venezuela bedraagt ruim dertig miljard dollar.

CNN: onderzoek PanAm-ramp wijst uit:

Libiër plaatste "Lockerbie-bom"

NEW YORK - Een Libische geheim agent heeft de bom aan boord gebracht van het Panam-vliegtuig dat in december 1988 boven het Schotse Lockerbie werd opgeblazen waarbij alle 259 passagiers om het leven kwamen. Dat heeft de Amerikaanse tv-maatschappij Cabel News network (CNN) woensdag gemeld.

Volgens CNN heeft het onderzoek naar de fatale gebeurtenis op bijna alle vragen antwoorden opgeleverd. De onderzoekers, die vijftienduizend mensen in veertig landen hebben ondervraagd, weten wie de dader van de bomaanslag is, aldus CNN.

"Het is een geheim agent uit Libie", meldt CNN, die er aan toevoegt dat de man, wiens naam niet wordt onthuld, destijds is ingehuurd door de radicale Palestijnse leider Ahmed Jibril.

Jibril, aanvoerder van het Volksfront voor de bevrijding van Palestina-algemeen commando, zou een Amerikaans vliegtuig hebben willen opblazen als vergelding voor het neerhalen van een Iraans passagiersvliegtuig door een Amerikaans oorlogsschip in 1988.

Dollar iets in waarde gezakt:

Beurzen in goede sfeer

TOKYO - De aandelenkoersen op de effectenbeurs van Tokyo hebben weer een flinke stijging laten zien. Na woensdag omhoog te zijn gegaan met 331,11 punten steeg de Nikkei-index van de 225 fondsen donderdag met 359,38 punten om te sluiten op 22.553,10 punten. Wall Street gaf het goede voorbeeld en doorbrak de 2600 puntengrens. De dollar ging iets omlaag.

Doordat Irak is ingegaan op de uitnodiging van de Verenigde Staten om te komen praten over de crisis in het Golfgebied ontstond er het nodige optimisme op de beurs in Tokyo. De handel wist zich geruggesteund door de goede gang van zaken op de effectenbeurs van New York, waar de Dow Jones-index woensdag steeg met ruim dertig punten. De aandelenkoersen in Wall Street hebben zich namelijk woensdag van een uiterst zonnige kant laten zien. De Dow Jones-index van de dertig industriele fondsen steeg met 30,70 punten om te sluiten op 2610,40 punten, het hoogste slotpeil van de laatste elf weken. Hierbij werd de belangrijk geachte grens van 2600 punten doorbroken. Er kwam een zeer grote omzet van ruim tweehonderd miljoen aandelen tot stand na de ook al niet kleine omzet van 187 miljoen op dinsdag. Van de verhandelde fondsen waren er 1032 hoger en 513 lager. De publicatie van de Centrale banken waarin een vrij pessimistisch beeld werd geschetst van de Amerikaanse economie liet de aandelenhandel koud.

DOLLAR

De dollar stond tegen het slot van de handel op de wisselmarkt van New York op Nf 1,6915 tegen Nf 1,6950 op dinsdag. Woensdag werd in Amsterdam ook Nf 1,6915 als slotkoers opgegeven. Vanmorgen (donderdag) om tien uur noteerde de dollar in Amsterdam Nf 1,6895. De lichte daling werd in verband gebracht met het verminderen van de spanning in het Golf-gebied. Het pond sterling noteerde op het zelfde ogenblik in Amsterdam Nf 3,2610 na woensdag te zijn gesloten op Nf 3,2630. Voor het goud werd in Zurich vanmorgen een openingsprijs opgegeven van 374,50 dollar tegen 375 dollar per ounce van 31,1 gram woensdagmiddag.

BRUSSEL - In de Zairese havenstad Matadi zijn dinsdag twee doden gevallen nadat demonstraties tegen de forse stijging van de kosten van het levensonderhoud vanuit de hoofdstad Kinshasha naar andere delen van het land waren overgeslagen.

Vader des vaderlands Malaysia:

Rahman in coma

KUALA LUMPUR - Tunku Abdul Rahman Putra, in 1957 de eerste premier van het onafhankelijke Malaysia, ligt in een coma. Dat heeft een woordvoerder van een ziekenhuis in Kuala Lumpur woensdag bekendgemaakt.

De 87-jarige Rahman werd vorige week met darmbloedingen in het ziekenhuis opgenomen. De Malaysische "vader des vaderlands lijdt daarnaast aan een nier- en hartkwaal. Tunku Abdul Rahman Putra staat in hoog aanzien bij de Malaysische bevolking. De politicus leidde na de Tweede Wereldoorlog de Verenigde Maleise nationale organisatie (UMNO) die het multiraciale land onder het gezag van de Britse kolonisator wilde halen. Rahman heeft gedurende zijn politieke loopbaan geprobeerd de etnische tegenstellingen tussen Chinezen, die in de negentiende eeuw in groten getale naar Maleisie waren getrokken en zich deels tot een rijke handelsklasse hadden ontwikkeld, en de oorspronkelijke Maleisische bevolking uit de weg te ruimen. Aanvankelijk lukte hem dit maar later kwamen Chinezen en Indiers weer tegenover de Maleiers te staan en brak er geweld uit.

SAAMHORIGHEID

Rahmans UMNO verenigde zich in 1952, na het bedwingen van de guerrilla, met de MCA, de partij van het Chinese zakenleven in Maleisie en de MIC, die de Indiase bevolkingsgroep vertegenwoordigde. Deze eenheidspartij domineerde vanaf dat moment de regering en Rahman werd dan ook in 1957 premier toen Groot-Brittannie instemde met de onafhankelijkheid van het Zuidoostaziatische land. Onder het bewind van Rahman ontwikkelde zich in Malaysia een soort samenhorigheidsgevoel tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Alleen met medewerking van de UMNO was het voor Maleiers, Chinezen en Indiers mogelijk hun wensen te verwezenlijken. In de tweede helft van de jaren '60 keerden de laatste twee zich echter tegen de Maleiers die zich op politiek terrein steeds dominanter opstelden.

Rahmans UMNO werd in 1968 gestraft voor deze opstelling en leed bij de verkiezingen een gevoelig stemmenverlies. Kort daarop kwam het in de hoofdstad Kuala Lumpur tot moordpartijen waarvan vooral Chinezen slachtoffer werden. Na deze ongeregeldheden werd voor een jaar de grondwet buiten werking gesteld en nam een nationale raad onder leiding van vice-premier Abdul Razak het dagelijks bestuur over. In 1970 droeg een teleurgestelde Tunku Abdul Rahman Putra het premierschap over aan zijn voormalige vice-premier.

■PORT AU PRINCE - Presidentskandidaat Jean-Bertrand Aristide in Haiti tijdens de campagne-bijeenkomst, welke in een bloedbad eindigde. De foto werd namelijk genomen kort voordat een explosie zich voordeed tijdens deze samenkomst waarbij vijf mensen werden gedood en er 43 gewonden vielen. Menigeen in Haiti houdt zijn hart vast voor verder geweld, waarschijnlijk afkomstig van de Tonton Macoutes die ook een paar jaar geleden met succes op gewelddadige wijze wisten te bereiken dat vrije verkiezingen werden afgelast. De priester Aristide wordt gezien als een der kanshebbers bij de komende presidents-verkiezingen. (AFP-satellietfoto)

...solisten van het Nationaal Ballet Karin Schnabel en Fred Berlips...

[illegible]e Notekraker dit jaar [illegible]p Curaçaose planken

[illegible]HET DERDE [illegible]ch-[illegible]gende jaar zal de [illegible]ol Ecole de danse [illegible]iding van Lucia [illegible] deze kersttijd het [illegible] De Notekraker [illegible]. Twee jaar geleden [illegible] zij een start met [illegible] productie waarbij [illegible]reeg van haar oud-[illegible] Jef Annink, die in [illegible] bij het Nationale [illegible] Nederland danste. [illegible]et nog twee leden [illegible] Nationale Ballet en [illegible]n van de Sticusa [illegible]a Schnog toen in [illegible]ro Arte met haar [illegible]ol De Notekraker [illegible]. Vorig jaar heeft [illegible]e dependance van [illegible]ol op Bonaire De [illegible]r daar uitgevoerd [illegible]r is Curacao weer [illegible]rt.

[illegible]

[illegible]n door Pjotr Iljitsj [illegible]. Hij voltooide de [illegible]voor deze ballet-[illegible]n 1892. De daaruit [illegible]en Suite kreeg haar [illegible]uitvoering in maart [illegible] jaar in Sint-Peters-[illegible] leiding van de [illegible] van dat jaar. De [illegible]n het werk is in het [illegible]. Op een kerst-[illegible]

allerlei dansen uitgevoerd die met een apotheose eindigen. De uitvoering van het ballet De Notekraker is een kersttraditie voor veel balletgezelschappen. Lucia Schnog zou van deze uitvoering ook graag een vaste traditie willen maken, maar: 'Ik weet niet of het publiek van Curacao wel rijp is voor elk jaar De Notekraker.' Daarom 'planned' ze het voorlopig voor om de twee jaar. Het tussenliggende jaar kan ze het ballet dan ergens anders opvoeren. Vorig jaar was dat Bonaire, misschien het volgend jaar Aruba of Sint Maarten. Ze vindt het geen enkel bezwaar voor de kinderen van de balletschool om weer De Notekraker uit te voeren. Integendeel: 'Het is juist leuk voor de kinderen als een productie zich om de zoveel tijd herhaalt. Ze [illegible]

Theater die de grotere rollen op zich nemen, hebben twee jaar geleden b.v. de bloemendans en de sneeuwvlokken gedanst. Daarvan dansten ze een dans op spitzen, de andere op platte schoenen. Dit jaar doen ze beide dansen op spitzen. Er zijn ook nieuwe leerlingen bijgekomen in de groep van het Antillean Dance Theater. Maar datzelfde geldt ook voor de kleinere kinderen. Sommigen waren twee jaar geleden een ratje, nu zijn ze soldaat.'

Lucia Schnog werkt met een dubbele bezetting, zodat de groep die de ene avond danst, de andere avond de totale productie kan bekijken. Dat was de vorige keer niet mogelijk. 'Ze kenden allemaal een stukje, maar niemand kende het geheel.'

SOLISTEN

De kinderen zijn al vanaf half oktober druk bezig met oefenen. [illegible] zo lang van te [illegible] als de vorige keer, maar ze kunnen nu steunen op de ervaringen van de vorige jaren. Op een avond doen zo'n [illegible] dansers mee. Dat zijn dan de kinderen van de balletschool, de leden van het Antillean Dance Theater en de solisten die ook dit jaar uit Nederland komen van het Nationale Ballet. Het is deze keer niet haar oud-leerling Jef Annink, maar de solisten zijn Fred Berlips en Karin Schnabel met als derde de ex-danser van het Nationale Ballet Francis Sinceretti. Jef Annink danst nu al voor het tweede jaar in Leningrad (voorheen Sint-Petersburg) bij het Kirow-ballet. Hij zal daar, op de plaats van oorsprong, dit jaar zelf ook De Notekraker dansen.

PAS DE DEUX

Karin Schnabel en Fred Berlips zijn geen onbekenden op Curacao. Drie jaar geleden heeft een jongerengroep van het Nationale Ballet een voorstelling gegeven op Curacao en daar waren zij bij. Fred Berlips heeft toen ook lessen gegeven op de balletschool van Lucia Schnog. Twee jaar geleden was het Nationale Ballet in Caracas, toen heeft ze ze weer ontmoet en afgelopen april heeft Lucia de afspraken voor deze kerstdagen met hen gemaakt. Karin Schnabel en Fred Berlips zullen de grote Pas de Deux uit het ballet dansen. En Francis Sinceretti zal de rol van Drosselmeyer dansen. Het is moeilijk daar een goede danser voor te vinden omdat de rol niet geschikt is voor een hele jonge jongen. Op Bonaire is de rol gedanst door een oud-leerling, maar die kan nu niet meedansen omdat hij last heeft van zijn rug. De overkomst van deze dansers van het Nationale Ballet is mogelijk gemaakt door de OKSNA en de KABNA.

REPETITIES

De rol van de notekraker zelf zal wel gedanst worden door een leerling van de Ecole de [illegible] Omdat Lucia Schnog voor deze uitvoering met twee verschillende bezettingen werkt moet ze ook twee keer een generale repetitie houden. De uitvoeringen zijn op 14, 15 en 16 december, de generale repetities op de donderdag en vrijdag. Die generale repetities zullen bezocht mogen worden door schoolkinderen, wat ze geregeld heeft met de Dienst Onderwijs. Lucia Schnog vertelde dat er nog veel schoolkinderen zijn die nooit in Centro Pro Arte zijn geweest en zeker veel kinderen die nog nooit een klassiek ballet hebben gezien. Op deze manier hoopt ze hun belangstelling te stimuleren.

NEL CASIMIRI

[illegible]

[illegible] Golfcrisis op 2 [illegible] hebben Iraakse [illegible] een aanval uitge-[illegible] op Kurdische guer-[illegible]lers. Dit is ver-[illegible] Kurdische bro-[illegible] Londen. [illegible] ge-[illegible]ad op 1 dec-[illegible] provincie Sulay-[illegible] de Iraanse grens. [illegible] Iraakse leger zou [illegible] hebben gemaakt van [illegible] van met mitrail-[illegible] uitgeruste helikopters.

Inschrijving licht feest Kodela/Z-86

WILLEMSTAD — Het traditionele lichtfeest van de Kodela en het radiostation Curom Z-86 gaat weer beginnen. Vanaf vandaag kan iedereen zich inschrijven, want iedereen kan meedoen. Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij de Kodela en Z-86. Tussen 16 en 30 december zullen alle panden van degenen die zich aangemeld hebben worden bezocht. De winnaars - er zijn attractieve prijzen - worden op 1 januari in het middagnieuwsjournaal van Z-86 bekend gemaakt.

Omdat iedereen deze dagen aan besuiniging moet denken, benadrukken de organisatoren, gaat het dit jaar vooral om kwaliteit en niet zo zeer om kwantiteit: de sfeer die zo'n gebouw of straat uitstraalt is belangrijker dan het aantal lichtjes dat gebruikt wordt.

De Kodela en een aantal andere organisaties zullen er trouwens ook dit jaar weer voor zorgen dat opvallende lokaties in de binnenstad van lichtdecoraties worden voorzien. De lichten om het Waaigat en de hoofdstraten in Punda en Otrobanda gaan volgende week aan.

De decoratie op het Kodela hoofdkantoor aan de Pater Euwensweg wordt dit jaar veranderd, terwijl in samenwerking met de Otrobanda organisaties SKO en Plataforma de originele lichtdecoraties op het Brionplein in ere worden hersteld.

Minder regen in november

WILLEMSTAD —Op Curaçao is vorige maand tien procent minder regen gevallen dan normaal. De Meteorologische Dienst van Hato Luchthaven mat in november een totaal van 100.6 mm. Meer dan een kwart daarvan (27.3 mm) kwam op 3 november uit de lucht.

In totaal werd op 13 dagen neerslag gemeten, verdeeld over 77 uren. De zonneschijn lag in november vrijwel op het maandgemiddelde van 7 uur en 31 minuten. De laatste dag van de maand sprong met 10,5 uur zonneschijn boven alle andere uit.

Met dat al kwam het temperatuurgemiddelde met 30.7 graden Celsius heel ruim uit boven het gemiddelde van 28.1. Het [illegible] meeste regen viel, 32.2 graden. Twee dagen later was de lucht zo afgekoeld dat om 3.25 uur op Hato de laagste temperatuur van november werd genoteerd: 23.4 graden Celsius.

Winnaar Kiwanis-auto

WILLEMSTAD —De winnaar van de Buick Century die verloot werd in het kader van de Kiwanis Club fundraising-loterij is bekend. Eigenaar van het nummer 2174 heeft deze luxe wagen gewonnen. De trekking vond gisteren plaats op het kantoor van gezaghebber Elmer Wilsoe.

Partij bestaat 46 jaar

DP heropent Sta Maria-centrum

WILLEMSTAD — De Democratische Partij zal op 8 december haar zesenveertigste verjaardag met her-opening van het partijcentrum te Sta Maria vieren. Ook zullen ter nagedachtenis van overleden leden kransen gelegd worden. Dit maakte het bestuur van de DP gisteren tijdens een persconferentie bekend. Campagneleider, Boy Rozendal, verklaarde dat het een en ander in kader van de komende verkiezingscampagne staat.

Op 8 december 's morgens zal het bestuur van de DP een krans leggen bij het graf van wijlen Efrain Jonckheer, een van de oprichters van de partij en gedurende vele jaren premier van de Nederlandse Antillen. Ook zal een krans gelegd worden op de graven van wijlen leden, Ra Martinez, Nene Hueck, Chano Margaretha en Ceasar Hassel. Na de kranslegging zullen de bestuursleden samen met de familieleden zich naar het centrum op Sta Maria begeven voor een gezellig samenzijn, aldus de voorzitter, Leslie Navarro.

's Avonds zal de partij voor al haar leden, aanhangers en sympathisanten een culturele manifestatie houden te Sta Maria. Naast de toespraken zullen de aanwezigen met muziek en culturele presentaties vermaakt worden. De organisatie van het een en ander is in handen van de campagneleider, Boy Rozendal.

Zoals bekend heeft de Democratische Partij Boy Rozendal tot campagneleider voor de komende verkiezingen benoemd. Rozendal was vroeger voorzitter van de rode partij en gedurende twee jaren premier van de Nederlandse Antillen.

Hij verklaarde gisteren tegenover de pers dat na een inventarisatie van de mogelijkheden voor de partij voor de komende verkiezingen is gebleken dat er hard in de wijken gewerkt moet worden.

Rozendal voerde voorts aan dat een van de belangrijkste factoren voor een succesvolle verkiezingscampagne is, het goed functioneren van een partijcentrum. Momenteel beschikt de partij over twee centra. Het centrum te Sta Maria en het hoofdkantoor te Otrobanda, waar sinds haar oprichting de partij zetelt.

De DP heeft een zeer gevarieerd programma in elkaar gezet om haar zesenveertigste verjaardag op 8 december aanstaande te vieren. Onder andere zal op die avond een brassband, een tambu-groep en een mariachi optreden.

Extra nadruk werd gelegd op het culturele aspect van de viering, aldus Rozendal. Een mini-expositie van schilderijen van de bekende Curaçaose schilderes Jean Girigorie zal ook gehouden worden.

Winair krijgt twee vluchten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De Bovenwindse luchtvaartmaatschappij Winair mag twee keer per dag vliegen op Guadeloupe. De Antilliaanse delegatie van het Departement van Luchtvaart heeft een akkoord kunnen bereiken met haar Franse collega's over de landingsrechten van Winair en Air Guadeloupe. Deze laatste blijft vier maal per dag St Maarten aandoen.

De actie van de drie Winair piloten is nog niet opgelost. Het Amerikaanse Departement van Luchtvaart, de FAA heeft de Antilliaanse autoriteiten gevraagd om een officieel onderzoek in te stellen naar de blokkade van een vliegtuig van Air Guadeloupe afgelopen zaterdag. Dit is vernomen uit bronnen van de Julianaluchthaven op St Maarten. De voorzitter van het Bestuur van dit vliegveld, Clerence Richardson, heeft tevens om een onderzoek gevraagd. Er is een permanente commissie op de Nederlandse Antillen die dit soort zaken en overtredingen met betrekking tot luchtverkeersregels onderzoekt. Deze commissie bestaat uit de Procureur-Generaal, mr. Robert Pietersz en de directeur van het Departement van Luchtvaart, Siegfried Francisco.

Winair en Air Guadeloupe hebben beiden toestemming gekregen om twaalfhonderd stoelen per week te verkopen. Winair is nog niet helemaal tevreden, want om met de nieuwe zestig zitter, de YS-11, te vliegen hebben ze een bezetting nodig van bijna vijftienhonderd stoelen. 'Maar nu kunnen we wel eerlijk concurreren met Air Guadeloupe', zei directeur Irwin Römer gisteren. In maart ontmoeten de delegaties elkaar weer om de overeenkomsten te evalueren.

Blanke bekent schuld aanslag

ANC tart Pretoria met demonstraties

JOHANNESBURG - De Zuidafrikaanse anti-apartheidsorganisatie ANC (Afrikaans Nationaal congres) geeft donderdag met twee manifestaties in Pretoria en Johannesburg het startsein voor een grootscheepse campagne om de regering van president Frederik de Klerk onder druk te zetten.

De demonstraties vormen een duidelijke uitdaging aan het adres van de regering, die het ANC verwijt een vijandig klimaat te scheppen doordat het systematisch overgaat tot deze "massale acties". Pretoria zegt "geen enkele moeite" te hebben met vreedzame manifestaties, maar wil dat het ANC boycotacties (als de weigering van inwoners van zwarte ghetto's om huur te betalen of de oproep om 'blanke' winkels te vermijden) opgeeft en geen stakingen meer uitschrijft om politieke doeleinden te bereiken.

Volgens de regering zijn dergelijke acties strijdig met het akkoord van Pretoria dat zij in augustus met het ANC sloot. Daarin zegde het ANC toe de gewapende strijd en daarmee "samenhangende activiteiten" op te schorten.

Partijloze leidt kabinet in Bulgarije

SOFIA - De 62-jarige vice-voorzitter van het Bulgaarse parlement, Ginjo Ganev, wordt de nieuwe premier van Bulgarije.

De nationale radio in Sofia meldde woensdag dat de grootste fractie van de socialisten (de voormalige communisten) en de Bulgaarse oppositie het eens zijn geworden elk met vier ministers in het kabinet van de partijloze Ganev deel te nemen.

Donaties van Britse Club

WILLEMSTAD — Tijdens een bijeenkomst van de Britannic Club of Curaçao werden gelden bijeengebracht op een fundraising van de Britse club verdeeld onder verschillende sociale organisaties van Curaçao. Het totaal bedrag, 10.508 gulden, ging naar de volgende instanties: Krèsh Dede Pikiña kreeg een cheque van 3680 gulden; daarmee zullen 16 tafels gekocht worden. Kinderoord Brakkeput ontving 100 lakens, terwijl Kuido pa grandi na kas een rolstoel in ontvangst mocht nemen. Een cheque van 1500 gulden ging naar Kuido pa famia. Die organisatie wil een auto aanschaffen. De dovenschool Skol Myrna Dovale ontving een naaimachine. Ayudo sosial ontving een grote hoeveelheid schoonmaakartikelen voor minderbedeeldehuisvrouwen. Tot slot werd tijdens de bijeenkomst ook de voorzittershamer overhandigd aan Sandra Owers. Die was dit jaar in handen van Sharan Braham en Janet Keunen.

Schema eilandsraadsverkiezing '91

WILLEMSTAD — Op 22 februari van het volgend jaar moeten de kandidatenlijsten worden ingediend voor de verkiezingen van een nieuwe Eilandsraad. Die verkiezingen vinden plaats op 12 april en de uitslag wordt op 17 april officieel vastgesteld tijdens een zitting van het hoofdstembureau.

Kandidaten voor de nieuwe verkiezingen dienen ten laatste dertig dagen voor de indiening van de kandidatenlijsten, op 23 januari derhalve, ingeschreven te zijn als ingezetene van Curaçao. Zij moeten verder van Nederlandse nationaliteit zijn en tenminste 21 jaar oud.

De benoeming van de leden van het hoofdstembureau vindt eveneens plaats op 23 januari. Daarna bestaat nog vijf dagen de gelegenheid om hiertegen in beroep te gaan en de rechter doet zonodig op 15 februari uitspraak.

De kandidatenlijsten moeten 22 februari tussen 9 en 16 uur worden ingediend. De ondersteuning van de lijsten dient plaats te vinden in de periode tussen 25 februari en 5 maart. Het hoofdstembureau zal op 8 maart de lijsten onderzoeken en drie dagen later de eventuele verzuimen bekendmaken. Partijen en kandidaten hebben van 12 tot en met 14 maart de gelegenheid om die verzuimen goed te maken, waarna op 15 maart het hoofdstembureau de geldigheid van de lijsten vaststelt.

Tegen deze uitspraak kunnen mogelijke gedupeerden op 19 maart in beroep gaan. De rechter behandelt dit beroep op 2 april en doet drie dagen later de definitieve uitspraak. De lijsten worden op 20 maart door het hoofdstembureau genummerd, tenzij er nog een beroep loopt. In dat geval krijgen de deelnemende partijen en kandidaten pas op 5 april, een week voor de verkiezingen, hun definitieve 'rugnummer'.

AGENDA BONAIRE

OLITIE: 8000
RANDWEER: 8222
AXICENTRALE: 8845
OSPITAAL: 8900

ANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag n 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-2.00 uur; zondag gesloten

PENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek) aandag en donderdag van 14.00-18.00 ur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ .00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 ur.
Openingstijden voor lezers) pensdag van 14.00-19.00 uur.

OSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aan-tekende stukken om 15.30 uur; gewone ukken om 16.30 uur.

ERVICE CLUBS
ons: informatie H. Nicolaas, tel.: 5520/ 388.
otary: woensdag 12.00 uur - Restaurant eefeater.

ALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya andi 70): openingstijden maandag t/m dag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; erdag van 08.00-12.00 uur.

OLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): en op vrijdag van 20.00-24.00 uur; erdag van 12.00-24.00 uur.

V: openingstijden Slachthuis i.v.m. ezigheid van de keurmeester zal tot der order uitsluitend op donderdagen en dagen geslacht en gekeurd worden.

RKDIENSTEN
nt Bernarduskerk, Kralendijk: andag t/m zaterdag om 18.45 uur; ndag om 08.00 en 19.00 uur.
romotokerk, Antriol: andag t/m zaterdag om 19.30 uur; ndag om 09.00 en 18.00 uur.
dovicuskerk, Rincon: andag t/m zondag om 19.30 uur.

Tropical Resort laat het weer afweten

Toekomst Bonaire Beach Hotel uiterst onzeker

KRALENDIJK — Volgens de woorden van gedeputeerde van Toerisme Rudi Ellis in de Eilandsraadsvergadering die dinsdag door de oppositiepartijen werd aangevraagd, is er voor het Sunset Beach Hotel (het voormalige Bonaire Beach Hotel) een donkere toekomst weggelegd. Koper Tropical Beach Resort (TBR) heeft zich tot op heden niet gehouden aan de afspraken in het contract die niet alleen een totale renovatie, maar vooral ook een uitbreiding van het complex in het vooruitzicht stelde.

Hoe slecht te spreken Ellis was over de manier van handelen van Tropical Beach Resort, zo waarderend sprak de gedeputeerde over het initiatief van Hugo Gerharts, die in eerste instantie op eigen kosten de dringendste renovatiewerkzaamheden liet verrichten, de werkkring van een groot aantal werknemers zeker stelde en bovendien het hotel draaiende hield.

Velen zullen zich nog het geharrewar herinneren rond de verkoop van Bonaire Beach Hotel. Twee groepen bleken geïnteresseerd en dat waren de Johnson Ardanagroep, die de steun had van de Centrale regering, en Tigers Petroleum, die samen met de toenmalige managementgroep Copthorn Ltd. via een rechtszaak recht op eerste koop kreeg. Hoewel Johnson nog enige tijd in zicht bleef, wist Tigers Petroleum - die op Bonaire de Bonaire Caribbean Resort Hotels (BCRH) oprichtte en voorloper was van Tropical Resort - de rechtszaak tegen hoteleigenaar Bon-Antill te winnen.

Velen bleven zich echter afvragen of de Tigers Petroleum Corporation nv/Hotel & Casino Operation Africa (Finoma Real Estate) van de Nederlanders Gus Kouwenberg en Mark Wolman wel de meest betrouwbare koper was. Toenmalige minister Winston Lourens bleef in ieder geval fervent voorstander van de Ardana Johnston groep, ook al besliste de rechter anders. Nadat Tropical Resort op Bonaire gevestigd was, lieten de elf aandeelhouders niet veel meer van zich horen. Voor het laatste werd Wolman afgelopen 31 december gezien op een party in de residentie van Hugo Gerharts die de Petroleum Tigers op Bonaire vertegenwoordigde.

VEEL PROBLEMEN

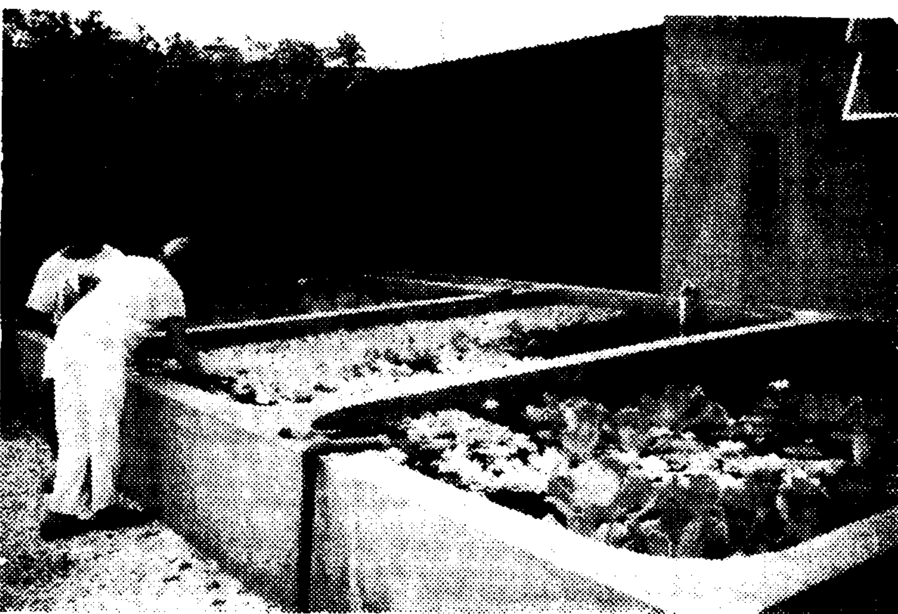
De eerste echte pogingen tot verkoop dateren van mei 1987. Helaas is er nog geen enkele indicatie dat er een gunstige ontwikkeling zal komen. In de Eilandsraad memoreerde Rudi Ellis dat het hotel, dat in augustus 1963 als eerste grote hotel (Hotel Bonaire) op het eiland werd geopend, al veel problemen heeft gekend en nooit optimaal heeft gedraaid.

De ondertekening van de koopakte en de daarbij behorende overeenkomst leek aantrekkelijk. Binnen dertig maanden na de laatste betaling (in februari 1988; red. Bonaire) zouden er dertig kamers bijgebouwd worden. Ook was in het contract opgenomen dat wanneer Tropical Resort zich niet aan de overeenkomst zou houden een boete van vijfhonderdduizend dollar betaald moest worden. Met nadruk stelde Rudi Ellis, dat hoewel de koper zich niet aan de afspraken heeft gehouden, het BC nog niet op betaling van de boete heeft gestaan.

Ellis: 'Dat was geen laksheid van de overheid, maar werd ingegeven door het feit dat het uitvoeren van de boeteclausule zeker schade had gebracht voor het komende hoogseizoen. Het BC overweegt echter wel om direct na het seizoen de geëigende maatregelen te nemen'.

Een andere reden waarom het BC wat voorzichtig optrad, was het feit dat Hugo Gerharts die in het hotel zijn Sunset Beach Hotel runt, een aanzienlijke investering heeft gedaan (1,6 miljoen; red. Bonaire), waarbij bovendien een groot aantal arbeidsplaatsen gespaard bleef. Te vroege of te ondoordachte acties van het Bestuurscollege konden derhalve meer schade aanbrengen dan wenselijk zou zijn geweest in deze situatie. Ellis: 'Ik kan er niet op vooruitlopen wat het BC zal gaan doen, maar één ding is zeker en dat is dat wij een beslissing zullen nemen in deze aangelegenheid. Het is alleen nog maar de strategie die we uitzetten om ons doel te bereiken'.

Deze week of komende week zal in de afdelingvergadering besproken worden welke stappen genomen zullen worden. Het is zeker niet uitgesloten dat Bonaire Beach Hotel definitief Sunset Beach Hotel wordt onder exploitatie van Hugo Gerharts. Hij heeft het afgelopen jaar bewezen dat het hotel kan draaien. De vraag is maar hoeveel Gerharts nog aan renovatie kan besteden. Zoals bekend, is het gehele hoofdgebouw in dusdanig deplorabele toestand, dat renovatie wellicht inhoudt dat het geheel gesloopt zal moeten worden.

■ *Basins met fraaie waterlelies zijn een onbekend gezicht op Bonaire.*

Initiatief van Stefany Ochoa

Always Green levert bijdrage aan horticultuur van Bonaire

KRALENDIJK — De enorme ontwikkeling in de bouwwereld heeft in vele gevallen nauwelijks gelijke tred gehouden met de natuur of wat de Amerikanen noemen de 'landscaping' van het terrein. Een van de weinigen die zelfs nog tijdens de bouw van het hotel ook zorg droeg voor een opvallende tuinaanleg was Tecnoconsult, de bouwer van het Harbour Village-project. In gesprek met Stefany Ochoa beaamt deze tuinspecialiste de noodzaak de tuin- en groenaanleg vroegtijdig in het project op te nemen.

In vele gevallen is na het gereedkomen van een hotel, kantoorgebouw of van een huis de tuin een zorg van de natuur. Dat betekent gewoonlijk her en der verspreide hoogopbloeiende struiken die het aanzicht van het bouwwerk noch het aanzien van het landschap verhogen. Enkele jaren geleden kon dat ook niet anders, want er was geen enkele specialist op het gebied van tuincultuur op Bonaire.

ALWAYS GREEN

Drie jaar geleden besloot Stefany Ochoa haar in Caracas gevolgde opleiding in de horticultuur ten dienste te maken van de broodnodige landscaping op Bonaire. Eerst als hobby in het Lighthouse Beach-project van Alberto Ochoa Tucker, waar de tuinaanleg al in het ontwerp van het project was opgenomen, maar onlangs kreeg Stefany steeds meer opdrachten. Niet alleen van bedrijven maar ook van particulieren die een hortologe (tuindeskundige) hun tuin wilden laten aanleggen en verzorgen. Inmiddels is het éénmansbedrijf uitgegroeid tot een vijfmansbedrijf, terwijl er dringend nog enige werknemers gezocht worden. De bekende vierwielige motorfietsen en de gestroomlijnde Always Green-bestelwagen zijn al een vertrouwd beeld geworden op Bonaire.

Stefany: 'Het is jammer dat er betrekkelijk weinig interesse voor de tuinbouw bestaat op Bonaire. Het is ontzettend moeilijk mensen te krijgen, terwijl het toch zulk dankbaar werk is. Soms komt er iemand en als hij dan hoort dat het om werken met planten gaat, dan verdwijnt de belangstelling als sneeuw voor de zon'.

In gesprek met Stefany blijkt wel dat in Venezuela ruime aandacht wordt besteed aan de opleiding voor hortologe. De opleiding omvatte bloem-, groente-, fruit- en watercultuur, terwijl er bovendien nog een driejarige opleiding aan voorafging in de chemie. Dat laatste lijkt wat vreemd, maar het vele werk dat Stefany maakt van grondverbetering door menging, vraagt een gedegen achtergrond in scheikunde.

CALCIUM

Wie veronderstelt dat tuinaanleg en onderhoud een kwestie is van een zaadje in de grond stoppen en elke dag een beetje water sproeien, zal met zijn tuinaanleg op Bonaire bedrogen uitkomen.

Stefany: 'Bonaire is bijvoorbeeld niet vergelijkbaar met Venezuela. Er zijn daar planten die hier niet groeien. Bovendien hebben we hier te maken met een krachtig waaiende wind die in vele gevallen verantwoordelijk is voor de verbranding van de plant, maar bovendien een sterke verdroging van de aarde in de hand werkt. De vele regens, die de afgelopen maand zijn gevallen, lijken mijn woorden te logenstraffen, maar zelfs die regen veroorzaakt weer moeilijkheden omdat dit een toename geeft van horden insecten. De combinatie van regen en wind is op Bonaire de veroorzaker van de grootste problemen in de horticultuur'.

Howel het meredeel van de grond die Stefany Ochoa gebruikt, van Bonaire afkomstig is, mixt zij het toch regelmatig met teelgrond uit het buitenland. Niet alleen maakt dat de samenstelling van de tuingrond aanzienlijk beter, maar er kan dan tevens gelet worden op de hoeveelheid calcium, die in de grond zit. Calcium blijkt heel goed te zijn voor grotere bomen; huis, tuin- en keukenplanten echter zullen beschermd moeten worden tegen een overmaat aan calcium.

KWEKERIJ

Hoe professioneel de hortologe te werk gaat, blijkt wel op haar eigen kwekerij te Bel-Nem. Op een terrein van bijna 2500 vierkante meter heeft zij momenteel ruim achtduizend planten in potten staan, terwijl ook een groot aantal jonge bomen klaar staat om particuliere tuinen op te sieren. De hoeveelheid water die elke dag nodig is om de planten te besproeien, is onvoorstelbaar en slorpt -naast de kosten van de werknemers - het meeste geld op in de kwekerij. In de kwekerij heeft Stefany een aantal grote waterbakken aangelegd met daarin fraaie waterlelies. Onder het afdak dat ultraviolette stralen tegenhoudt, heerst een vochtige tropische warmte.

Er is op de kwekerij ook een afdeling die de naam hospitaal draagt. Desgevraagd wil Stefany wel kwijt waarom planten opgenomen moeten worden in een plantenziekenhuis. 'Dat is niet zo vreemd hoor. Iedereen heeft wel eens geconstateerd dat een plant 'het niet doet'. Dat kan verlelei oorzaken hebben. Een verkeerde of nonchalante behandeling, maar ook aantasting door ziekte of insecten. Wie zo'n plant bij mij brengt - tegen vergoeding - kan na verloop van tijd weer een gezonde plant ophalen. Het komt vrijwel niet voor, dat een plant zijn kwijnend bestaan niet overleeft'.

Een bezoek aan de kwekerij van Always Green is een ervaring op zich. Vele Curaçaoënaars weten dat al, want regelmatig komen er bezoekers van het zustereiland die dan van de gelegenheid gebruik maken enkele van de soms zeer fraaie planten uit de kwekerij van Stefany Ochoa te kopen.

■ *De ingang van het enige tuinbedrijf op Bonaire dat op professionele basis planten kweekt.*

[T]ekort arbeidskrachten [k]nuikt ontwikkeling

KRALENDIJK — Het gebrek aan gekwalificeerde [ar]beidskrachten is één van de factoren die de econo[m]ische ontwikkeling van Bonaire belemmert. Het [o]nlangs aangeboden structuurplan van het Carib[be]an Development Center (CDC) laat daarover geen [t]wijfel bestaan.

Volgens de onderzoekingen [te]n behoeve van het structuurplan, bleek al gauw, dat [de] consumptie van lokale [ar]beidskrachten in de bouw [va]n hotels vrijwel het gehele [ar]senaal heeft opgebruikt. [He]t gevolg daarvan is dat er [r]eeds meer werkkrachten [va]n buiten het eiland ingevoerd moeten worden. Het [C]DC-rapport wijst er echter [we]l op, dat het op te smalle [ba]sis verlenen van werk- en [ve]rblijfsvergunningen een [re]chtstreekse invloed zal [he]bben op de levenswijze van [de] bevolking. Daaraan is [ech]ter wel een gevaar verbonden, aldus het rapport.

NATUURSCHOON

[E]en ander belangrijk punt [w]aarop het structuurplan [w]ijst, is het feit dat Bonaire [e]r nog relatief weinig terreinen beschikt aan de kust [di]e niet ontwikkeld zijn of [w]aarvoor geen plannen bestaan. Veel van deze terreinen [ma]ken echter deel uit van [ee]n uitgebalanceerd natuurreservaat.

Het rapport zegt, dat wanneer het nu nog gaat om [gr]ond die in handen is van [de] overheid, dat opties en [ve]rgunningen om een pro[jec]t te ontwikkelen uitsluitend gegeven dienen te [wo]rden onder de stringente [be]palingen die zijn vermeld in het Plan Grondgebruik, dat een onderdeel is van het structuurplan. Allereerst zullen de zogenaamde economische voordelen ampel overwogen moeten worden. Ook particuliere terreinen zullen onderworpen moeten zijn aan de bepalingen van het Grondplan.

Bonaire heeft in het verleden en nog steeds in het heden problemen met de ontwikkeling van de landbouw. De huigie technologische ontwikkelingen echter zouden volgens het structuurplan wel veranderingen in deze situatie kunnen brengen. Daarom zullen braakliggende terreinen die geschikt zijn voor agrarische doeleinden bewaard moeten worden of eventueel ontwikkeld mogen worden met oog op de landbouw.

Marelva Soliana-Pourier:

"Verklaringen van Booi en Ellis totaal tegenstrijdig"

KRALENDIJK — In een gisteren uitgegeven verklaring herinnert het Eilandsraadslid voor de PDB Marelva Soliano-Pourier eraan, dat partijleider Rudi Ellis (UPB) tijdens een persconferentie geattendeerd heeft op een spoedig akkoord tussen de ALM en de Bonaire Airways, zodat het Bonaireaanse bedrijf met de regelmatige vluchten kon starten. Soliano: 'Ellis beweerde zelfs dat de vergunning al geregeld was'.

Marelva Soliana vindt dat tegenstrijdig aan de verklaring die de vice-voorzitter van de UPB Ramoncito Booi nu heeft gegeven. Booi verklaarde namelijk enkele dagen geleden dat er eerst gesprekken gevoerd zullen moeten worden tussen de ALM en de Bonaire Airways, alvorens er maar iets geregeld zal kunnen worden.

Soliano: 'De verklaring van Ellis was op 10 oktober 1990, terwijl de verklaring van Booi slechts enkele dagen oud is. Dat betekent dus dat Ramoncito Booi al zijn mooie beloften die hij tijdens de verkiezingscampagne heeft gedaan, gewoon niet nakomt'.

Eveneens vindt de exgedeputeerde van Toerisme Soliano-Pourier het opmerkelijk dat Booi doet voorkomen of de aanschaf van de Dash 300-8 een zaak is waarvoor de UPB verantwoordelijk is. Zij gelooft dat zeker niet, aangezien tijdens de persconferentie van de UPB daar nimmer naar verwezen werd, terwijl er evenmin iets over het onderwerp verscheen in de lokale kranten. Volgens Marelva Soliano-Pourier verklaarde Ramoncito Booi nauwelijks drie tot vier maanden geleden dat pas in 1991 of 1992 de nieuwe vliegtuigen zouden komen. Nu dat niet het geval blijkt te zijn, staat Booi toch vooraan om zijn borst te kloppen, aldus Soliano.

De ex-gedeputeerde meent derhalve dat Booi kennelijk niet weet wat er bij de ALM omgaat. 'Bovendien is het goed bekend dat het juist Ramoncito Booi is geweest die enorme kritiek - tot zelfs in de Staten - geleverd heeft op de nationale luchtvaartmaatschappij. Die kritiek was zo ernstig dat zelfs op de andere eilanden afgevraagd wordt hoe het mogelijk is dat uitgerekend iemand als Booi commissaris kan worden van de ALM.

POSITIEF

Het raadslid voor de PDB meent dat iemand die tot commissaris wordt benoemd van een bedrijf dat bedrijf ook zal moeten verdedigen. In haar gedachte is dit onmogelijk voor iemand die zoveel kritiek heeft geuit. Zij vermoedt dat de benoeming van Booi zeker de oorzaak zal zijn van een aanzienlijke demotivatie onder het personeel, juist nu het bedrijf aan het begin staat van een positieve ontwikkeling.

Namens de Partido Democratico Boneriano verzoekt Marelva Soliano-Pourier de benoeming van Statenlid Ramoncito Booi tot commissaris van de ALM te annuleren.

Faciliteiten voor vissers Lacbaai

KRALENDIJK — Het project, dat een aantal faciliteiten zal geven voor de vissers te Sorobon, is kort geleden tijdens het bezoek van de Bonaireaanse delegatie in Nederland goed ontvangen. Het project houdt onder meer in een pier voor de vissers en een havenlicht bij de ingang van Lacbaai.

Volgens Statenlid Ramoncito Booi, die eveneens deel uitmaakte van de delegatie, werd naast het Lac vooral aandacht besteed aan de urgentie en de noodzaak van een pier voor de vissers. Het ligt in de bedoeling, dat daaraan 24 boten zullen kunnen afmeren. In het voorgestelde project is ook opgenomen dat er een stroom- en watervoorziening komt voor de lokale vissers aldaar. Ook zal er een deposito geplaatst worden waar olie en benzine afgenomen kunnen worden, zodat het niet meer noodzakelijk is dat de benzinetanks in pick-ups naar Kralendijk gereden moeten worden om bijgevuld te worden.

Voor het onderhoud van de motoren van de vissersboten wordt ook een mogelijkheid gecreëerd, waardoor tevens voorkomen wordt dat afgewerkte olie op een verkeerde plaats geloosd wordt, maar daar, waar het minder kwaad aan de natuur zal doen.

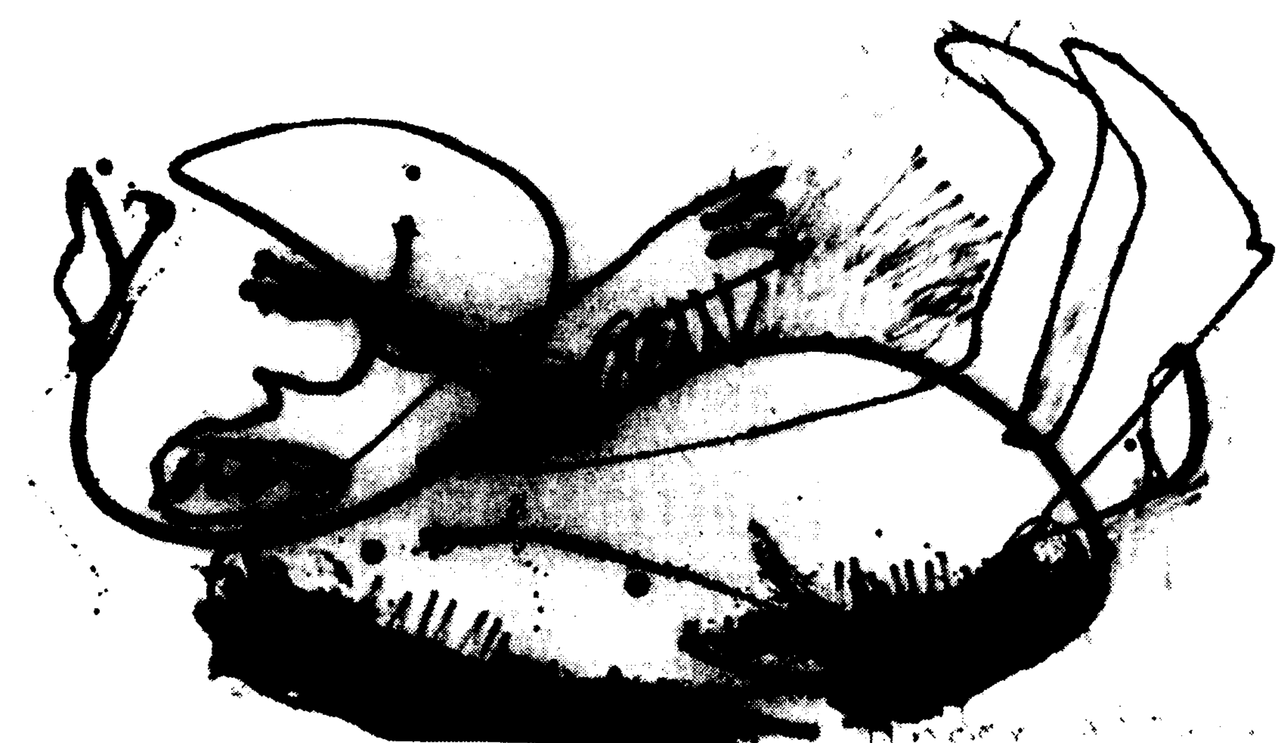
Om de vissers makkelijker te maken 's morgens vroeg uit te varen en 's avonds laat pas terug te keren komen er boeien met lichtjes die het kanaal naar Lacbaai verlichten. Dat zal enige verlichting in figuurlijke en letterlijke zin brengen in de tijden dat de zon al om zes uur ondergaat en de vissers aanzienlijke problemen hebben om het kanaal uit te varen. Volgens Ramoncito Booi zullen er in de toekomst nog meer faciliteiten voor de vissers komen.

[I]n België IRA [ka]el opgerold

[B]RUSSEL - De Belgi[sch]e rijkswacht in Antwerpen heeft woensdag [in] die stad drie mensen [g]earresteerd die wellicht [beh]oren tot het verboden [Ier]se republikeinse leger [(IR]A). Volgens een woordvoerder van het parket in [An]twerpen is over hun identiteit nog niets bekend. Het [par]etal zwijgt in alle talen en [wil] geen enkele verklaring [af]leggen. Bij de actie is geen [sch]ot gevallen, hoewel men [bli]kbaar op alles was voorbereid. Er werd in het pand [ee]n ruim gesorteerd wapenarsenaal aangetroffen, [be]staande uit onder meer [mach]ilmitrailleurs en revol[vers].

MENSEN

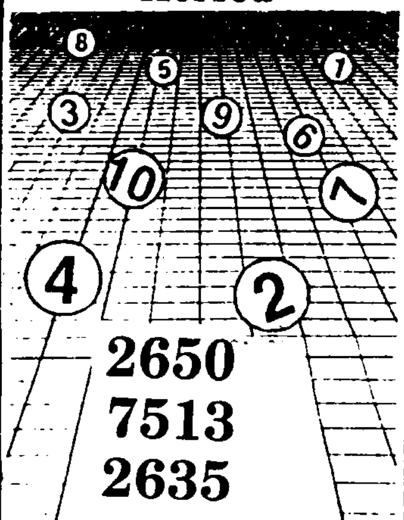
Brood onder de hamer

Als popmuzikant lijkt hij weinig meer te vertellen te hebben, maar het gaat Herman Brood als schilder steeds beter. Al enkele jaren maken zijn heftige schilderijen een Amsterdamse galeriehouder rijk, en nu komt zijn werk ook op een veiling waar de prijzen weleens hoog zouden kunnen oplopen. 'Under attack' gaat op 13 december bij Sotheby's in Amsterdam onder de hamer.

Met misschien wel als hoogste eer voor Brood, dat bij dezelfde veiling ook werk van onder andere Karel Appel en Pyke Koch wordt aangeboden.

Wega di Number Kòrsou

Alcoholisme beïnvloedt geboorten in Rusland

In de Sovjetunie worden elk jaar zo'n 100 a 120.000 kinderen met geestelijke en lichamelijke afwijkingen geboren omdat hun ouders drinken, zo meldt de krant "Sovjetskaja Rossija" woensdag.

De Sovjetminister van gezondheid wilde tegenover het Franse persbureau AFP echter niet zeggen hoeveel baby's per jaar exact gehandicapt ter wereld komen. Uit de officiële statistieken is slechts op te maken dat er zo'n 20 miljoen klinieken voor **alcoholici** bestaan in de Sovjetunie, op een bevolking van in totaal 290 miljoen mensen.

Volgens Sovjetskaja Rossija vormt de schade die hierdoor onder kinderen wordt aangericht "een directe bedreiging voor het genetisch bezit van de bevolking". Zij voorspelt dat dit tot problemen kan leiden voor het leger "als er niet voldoende dienstplichtigen zijn aan wie men de wapens kan toevertrouwen".

De voornaamste reder voor de verontrustende cijfers is "het alcoholisme van de ouders, en vooral dat van de moeders". De krant legt daarbij een verband tussen de toename van het aantal gehandicapte kinderen dat jaarlijks geboren wordt en de stijgende alcoholconsumptie. Artsen hebben 819 baby's van alcoholistische ouders onderzocht en geconstateerd dat van deze kinderen er "37 te vroeg geboren werden, zestien dood ter wereld kwamen, 121 stierven op jonge leeftijd, 36 mismaakt waren, 55 afwijkingen hadden aan het immuniteitssysteem en 145 gehandicapt waren".

De autoriteiten zijn al in 1985 een campagne begonnen om het alcoholgebruik terug te dringen, waarbij zij onder meer de produktie van vodka verlaagden. Deze campagne heeft er echter voornamelijk toe geleid dat mensen op grote schaal zelf sterke drank gingen distilleren, die soms zelfs dodelijk bleek.

TELECURAÇAO

DONDERDAG

17.00 Ora pa mucha;
18.45 Filatelie: 'De wereld van de postzegel';
18.00 E man drechi di Dios;
18.15 How things work;
18.30 Informe deportivo met Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Rikesa Universal met Mavis Albertina;
20.00 Telenotisia;
20.30 Modisima special: 'Modeshow Gazini';
20.45 I Love Lucy;
21.00 Desirée's Banquet met Desirée Leito;
21.30 Good Times;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Telenovela: 'Pacto de Sangre';
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 Aktividat met Hubert Hoogvliet;
23.30 Sluiting.

NBC

DONDERDAG

21.00 Cosby Show
21.30 Different World
22.00 Cheers
22.30 Grand
23.00 L.A. Law.

HBO

DONDERDAG

15.00 100 Rifles (PG)
17.00 Never say Goodbye
18.00 Scrooged (PG13)
19.45 Adventures of Baron Munchausen (PG)
22.00 Family Business (R)
24.00 Inside the NFL
01.00 January Man (R)
02.40 Twister (PG13)
04.15 HBO Comedy Hour: 'Rita Rudner - Born to be Mild'
05.15 Parents (R)
06.40 Mel Gibson's Unauthorized Video Diary: Behind the Scenes on Lethal Weapon II'.

TBS

DONDERDAG

16.05 Tom & Jerry's Funhouse
16.35 Flintstones
17.35 Brady Bunch
18.05 Laverne and Shirley
18.35 Good Times
19.05 Beverly Hillbillies
19.35 Andy Griffith
20.05 Happy Days
20.35 The Jeffersons
21.05 Movie: 'Perry Mason: America's Lawyer' (1986, Raymond Burr)
02.20 Movie: 'Tarzan the Ape Man' (1932, Johnny Weismuller)
04.20 Movie: 'Question of Guilt' (1978, Tuesday Weld)
06.30 Gomer Pyle.

Verloop suikerziekte te meten

Met het registreren van pupilreflexen op licht kan worden vastgesteld in welke mate het zenuwstelsel is aangetast als gevolg van diabetes. De arts A. de Vos (32), onderzoeker aan de afdeling endocrinologie van de Vrije Universiteit in Amsterdam, beschrijft deze nieuwe methode in een proefschrift waarop hij vrijdag promoveert.

Suikerziekte tast op de lange duur het zenuwstelsel aan. Deze afwijking kon vroeger niet in maat en getal worden vastgelegd. Maar de laatste tien jaar zijn testen ontwikkeld waarmee dat wel mogelijk is en waarmee ook het verergeren van deze afwijking kan worden geregistreerd.

Het meten van pupilreflexen is volgens de vos een praktische, eenvoudige en betrouwbare methode. Afwijkingen in het autonome zenuwstelsel (dat onder meer de hartslag en het kleiner en groter worden van de pupil bestuurt) kunnen hiermee al worden opgespoord voordat de patiënt klachten krijgt.

De vos concludeert ook dat strikte controle van het bloedsuikergehalte van belang is voor het uitstellen van de aantasting van het zenuwstelsel.

De winnaar van de 19[..] Nobel prijs voor literat[..] Octavio Paz (links) en [..] vrouw Marie Jose (rechts) [..] hun aankomst op de luc[..] haven van Stockholm, w[..] Paz zijn prijs in ontvan[..] zal nemen.

Van Gogh La Liz niet verkocht

Een schilderij van **Vincent van Gogh** heeft maandagavond in Londen niet het geheime streefbedrag gehaald. De waarde van het werk wordt op 28 tot 33 miljoen gulden getaxeerd. Veilinghuis Christie's haalde het bezit van Liz Taylor uit de veiling toen het bieden op ruim negentien miljoen gulden bleef steken.

De handel wilde overigens de hele avond niet vlotten. Van de 63 aangeboden impressionistische schilderijen verwisselden er slechts 23 van eigenaar.

Liz Taylors van Gogh stamt uit 1889 en verbeeldt een "kliniek en kapel in Saint-Remy". Van Gogh had zich een jaar voor zijn dood ter verpleging bij deze kliniek aangemeld.

Liz Taylor, die het werk nu geretourneerd krijgt, kocht de Van Gogh in 1963 voor ruim 300.000 gulden.

De laatste jaren zijn astronomische bedragen neergeteld voor werken van Van Gogh. Begin dit jaar bracht het "Portret van dokter gachet" bij Christie's in New York 82,5 miljoen dollar op

...**Joan Collins** heeft [..] genoeg haar stem in [..] showbiz doen gelden. H[..] mening als politieke w[..] nemer blijft ons niet g[..] aard: "hetgeen **Margar[..] Thatcher** ten val bracht [..] het simpele feit dat zij vr[..] is. Ben je sterk, agress[..] met een eigen wil dan w[..] dat niet geaccepteerd [..] je man bent. Thatcher's [..] tijgenoten zouden haar n[..] ten val hebben geholpen [..] zij een man was. Vanocht[..] werd het mij te veel, ik la[..] snikken in bed. Sinds M[..] garet's aftreden heb ik n[..] meer gedaan dan huilen. B[..] bla, bla...

...**The naked gun** de [..] die behoorlijk wat opsch[..] ding veroorzaakte in [..] omdat ayatollah Khom[..] daarin met een fel or[..] punk kapsel versche[..] krijgt een vervolg. De [..] duktie van Naked Gun [..] The smell of Fear is [..] begonnen. **Leslie Nie[..]** en **Priscilla Presley** [..] ook in deze versie de [..] rren...

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen) 672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Bob Harms, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

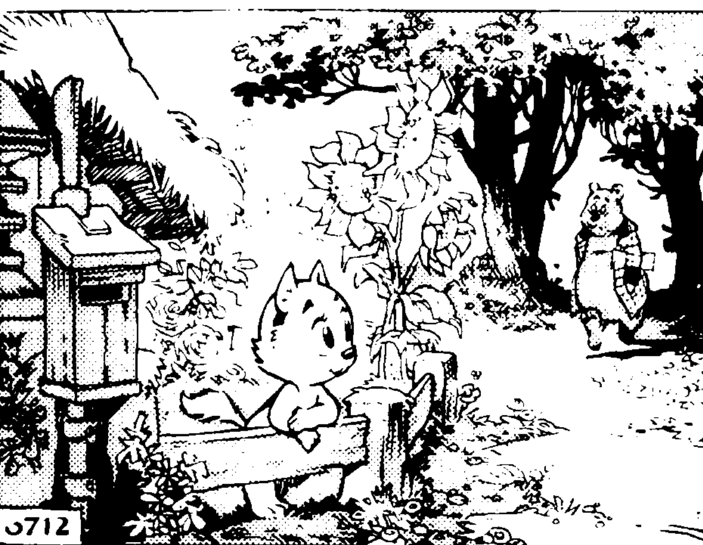
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Platmaker door Marten Toonder

6712 — Toen Tom Poes de volgende morgen voor zijn huisje stond, zag hij heer Bommel aankomen met een bekommerde uitdrukking op het gelaat en een krant in de hand.

'De burgemeester gaat aftreden', zei hij somber. 'Hij is in het hospitaal opgenomen met een zwamvergiftiging. Maar ik weet beter, jonge vriend. Hij is plat gemaakt, als je begrijpt wat ik bedoel'.

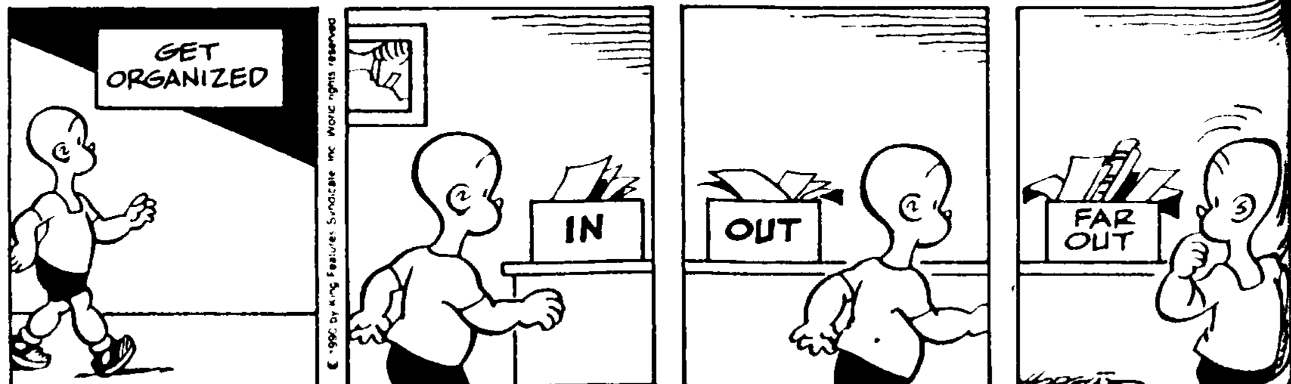
'Dat is niet zo best', zei Tom Poes. 'Maar hij is al erg lang burgemeester geweest en zo goed was hij eigenlijk niet'.

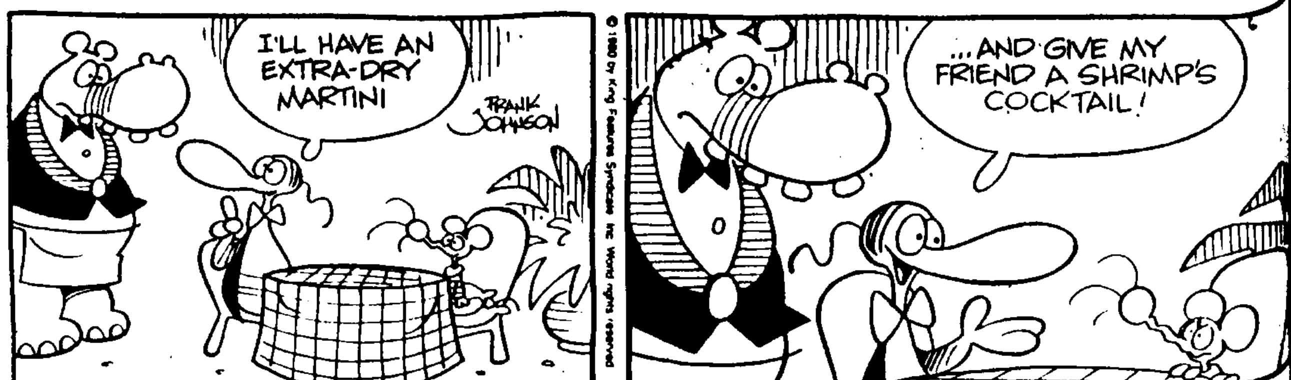
'Je moest je schamen!' riep heer Ollie uit. 'Begin jij nu ook al? Ik ben een heer die de nieuwe tijd haarfijn aanvoelt, maar dit gaat me te ver. Ik bedoel eh...'

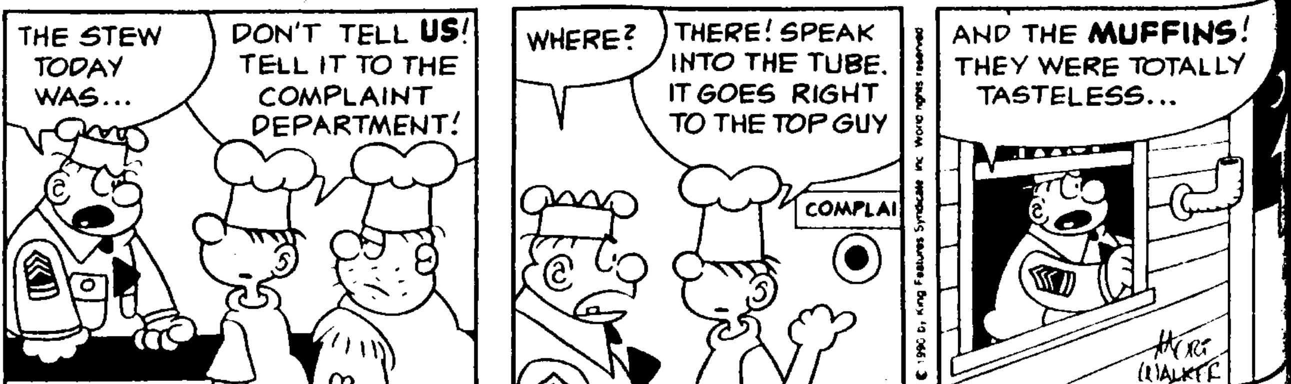
Hij zweeg en er verscheen een verwarde trek op zijn gelaat. 'Ik bedoel', hernam hij terwijl hij zijn stem liet dalen. 'Niet iedereen weet, dat ik zo modern voel, bedoel ik. Ik voel mij niet langer veilig. Tot nu toe ben ik de dans ontsprongen, maar voor een hooggeplaatste heer kan ieder ogenblik de beker overlopen. Kan ik bij jou logeren, in de ure des gevaars? Wie zal Dickerdack opvolgen, bedoel ik?'

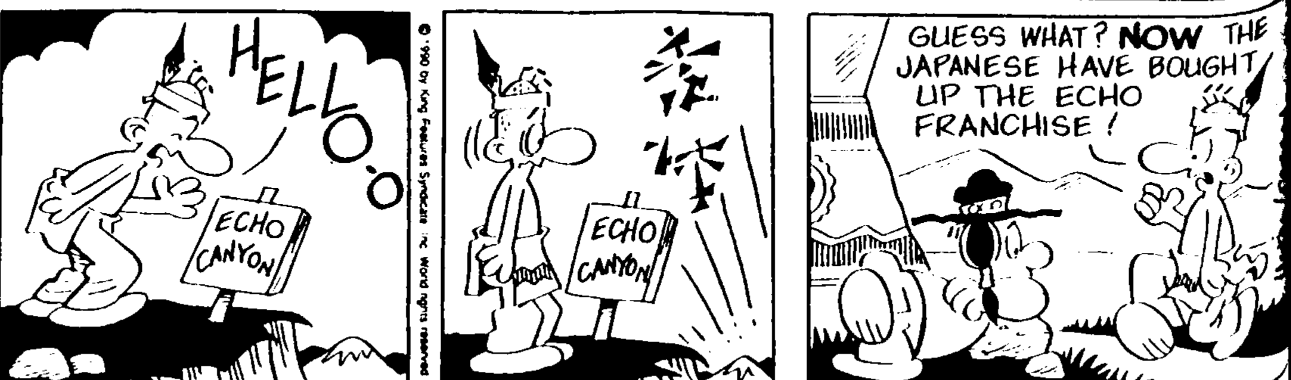
Ja, dat was de vraag, en zijn ongerustheid was niet voor niets. Op datzelfde moment vond er in het stadhuis een gesprek plaats tussen Pastuiven Verkwil en de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die zolang het bestuur over de stad op zich genomen had.

'Maar dat gaat niet!' riep de heer Verkwil opgewonden. 'Ik vertegenwoordig de wil van het volk, al ben ik ook klein! En dat word ik, dat zal je zien! Ik word de burgepresident van deze stad, en jij gaat die verkiezingen uitschrijven, begrepen!'

Baghdad: gasten vrij

BAGHDAD - De Irakse president Saddam Hoesayn heeft donderdag het parlement in Baghdad gevraagd alle reisrestricties voor buitenlanders op te heffen wie het tot nu toe verboden was het land te verlaten". Dit is donderdag gemeld door het Iraakse persbureau INA. Het verzoek van de president aan het parlement komt neer op een bevel omdat dit lichaam tot nu toe altijd de wensen van de president klakkeloos overnam.

De Iraakse leider Saddam Hoesayn heeft de laatste weken herhaaldelijk groepen buitenlandse gijzelaars toestemming gegeven naar huis terug te keren. Desondanks zitten nog zeker tweeduizend Westelijke en Japanse gijzelaars vast in Irak en Kuwayt alsmede 3.300 Sovjetburgers. De meeste Westelijke gijzelaars hebben de Amerikaanse of Britse nationaliteit. Honderden van hen worden als "menselijk schild" gebruikt tegen een mogelijke aanval vanuit Saudi-Arabie van de multinationale strijdmacht en ondergebracht bij mogelijke militaire en burger-

[illegible] en ruimtevaart-[illegible] BRITISH AEROSPACE (BAE) heeft besloten [illegible] schrappen van 4.500 arbeidsplaatsen, zo heeft de [illegible] krant "The Independent" donderdag gemeld. De [illegible] regelen vloeien volgens de krant voort uit de internationale vermindering van defensie-uitgaven.

Kortstondige vrijheid Panamese kolonel

■ *PANAMASTAD - De op spectaculaire wijze herwonnen vrijheid heeft voor kolonel Eduardo Herrera (tweede van links) woensdag maar kort geduurd. Na het houden van een persconferentie in het hoofdkwartier van de politie verliet hij verrassenderwijs het gebouw samen met een paar volgelingen (zie foto) en liep door de Amerikaanse afzettingstroepen heen. In een volkswijk werd hij later door de Amerikanen opgepakt toen hij met medestanders naar de Nationale assemblee wilde optrekken.*

(AFP-satellietfoto)

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DONDERDAG 6 DECEMBER 1990 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.51	1.53	1.55
PND STERLING	3.39	3.445	3.505
NED GLD	105.43	106.15	106.95
BOLIVAR	-.-	-.-	-.-
ZW FRANCS	139.60	140.32	141.12
FR FRANCS	33.99	35.09	35.79
DUITSE MARK	119.08	119.80	120.60
IT LIRE	1.26	1.56	1.62
JAPANSE YEN	133.37	134.23	135.03
SUR GLD	-.-	100.07	102.59
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 6 DECEMBER 1990 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	101.77
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	98.62

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, mogelijk zwaar bewolkt met kans op enkele plaatselijke buien. Zwakke tot matige, overdag af en toe vrij krachtige wind uit richtingen tussen noordoost en zuidoost (vijf tot twintig knopen).

WEEROVERZICHT:
Momenteel is de vochtigheid in de onderste luchtlagen van de atmosfeer voldoende om enkele plaatselijke buiten boven de Benedenwindse eilanden tot ontwikkeling te doen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	30	24	0.0
Bonaire	half bewolkt	31	23	7.2
Curaçao	half bewolkt	30	24	sp
St Eustatius	zwaar bewolkt	28	21	0.0
St Maarten	half bewolkt	30	25	sp
Amsterdam	zwaar bewolkt	7	2	0.0
Boston	zwaar bewolkt	4	2	0.0
Detroit	geheel bewolkt	1	-1	0.0
Kingston	licht bewolkt	32	22	0.0
New York	geheel bewolkt	3	0.0	0.0
Philadelphia	half bewolkt	3	2	0.0
Port of Spain	licht bewolkt	32	22	3.0
San Juan	half bewolkt	28	20	0.0

Nederlandse Golf-bijdrage

DEN HAAG - De kosten van de Nederlandse maritieme bijdrage in de Golf zullen dit jaar naar schatting ruim zestig miljoen gulden bedragen. Dit blijkt uit de antwoorden van minister Ter Beek van Defensie op Kamervragen naar aanleiding van zijn begroting voor 1991, die woensdag naar de Tweede Kamer zijn gestuurd.

Stockmarkets - NEWS

NEW YORK	PREV.	05-12	FRANKFURT	PREV.	05-12	AMSTERDAM	PREV	05-12
DOW JONES	2563	2599	DAX INDEX	1462	1470	CBS GEN.INDEX	95.90	96.30
AM.BRANDS	40.80	40.75	ASKO	940.00	962.00	ABN-AMRO	31.10	31.20
AM.EXP.	20.75	21.75	BASF	209.00	212.80	AEGON	106.50	107.40
[illegible]	40.00	41.00	[illegible]	425.50	423.00	AHOLD	135.90	136.30
ATT	30.13	30.00	COMMERZBANK	236.50	243.50	AMEV	40.60	40.30
BORDEN	29.00	29.13	DAIMLER BENZ	508.50	503.00	AKZO	70.30	70.50
CAMPBELL S	56.75	57.50	DEUTSCHE BANK	629.00	631.50	BOLS	169.00	169.10
CHRYSLER	11.88	12.00	HOECHST	199.90	205.40	BUHR.TET.	45.70	45.30
CITICORP	13.00	16.75	KAUFHOF	530.00	526.00	[illegible]	18.10	17.60
COCA COLA	46.63	47.50	MAN	384.00	392.50	DSM	82.20	82.50
DIGITAL	54.50	57.50	PREUSSAG	286.50	273.80	ELSEVIER	75.60	76.40
DUPONT	36.00	37.00	SIEMENS	609.00	613.00	FOKKER	35.50	35.00
EAST.KODAK	42.64	41.75	VW	343.30	343.00	GIST BROC.	27.80	[illegible]
EXXON	50.63	50.25				HAGEMEYER	104.00	105.80
FORD	27.50	27.63				HEINEKEN	130.50	[illegible]
						HOOGOVENS	53.30	54.10
GEN.ELECT.	54.50	56.50	LONDON			KLM	20.20	20.20
GEN.MOTORS	36.00	37.00				KNP	36.00	36.10
[illegible]	34.75	35.13	FT-100 INDEX	[illegible]	[illegible]	NEDLLOYD	37.20	37.90
HOMESTAKE	16.75	16.00				NMB	41.30	40.90
IBM	113.38	114.13	ARGYLL	2.09	[illegible]	NAT.NED	50.80	50.00
KELLOGG	73.75	76.00	BARCLAYS BANK	3.76	[illegible]	PHILIPS	21.60	21.10
MC DONALDS	29.38	29.63	BASS	10.08	10.30	ROBECO	86.30	86.30
MERCK	85.50	85.88	BRITISH STEEL	1.20	1.18	ROLINCO	80.50	80.30
MINNES.MNG	82.00	82.88	BRITISH TEL	2.91	2.88	RORENTO	60.10	60.10
[illegible]	[illegible]	57.88	RTZ	3.35	3.25	RODAMCO	48.40	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3.24	ROYAL DUTCH	134.00	[illegible]
PFIZER	80.00	79.13	CABLE & WIRE	4.50	4.43	UNILEVER	146.60	147.70
P.MORRIS	48.63	49.88	GRAND MET	6.00	6.14	VMF STORK	42.90	43.10
QUAKER	49.75	50.13	MARKS & SPENCER	2.24	2.29	VOC	46.10	45.90
SEARS	26.13	26.38	REDLAND	5.79	5.77	VNU	87.00	85.10
UP JOHN	38.25	39.25	TATE & LYLE	2.71	2.72	WESSANEN	61.80	63.60
USX	31.25	31.38						
WOOLWORTH	29.88	30.00						
			TOKYO			TORONTO		
GOLD	381.30	377.80	NIKKEI DOW IND.	[illegible]	[illegible]	TSE 300	3156.0	3216.0
SILVER	4.10	4.14	BRIDGESTONE	1020	998			
CRUDE OIL	29.15	29.00	CANON	1270	1250	ALCAN	17.88	18.00
			DAI ICHI KANGYO	1820	1830	BELL	39.63	40.13
US$/Yen	134.75	134.35	DAIWA SEC.	1020	1020	BANK OF NS	11.00	11.75
			HITACHI	1060	1060	CAN.PAC.	19.38	19.88
US$/DMARK	1.51	1,50	HONDA MOT.	1310	1270	INASCO	27.50	28.00
			JAPAN AIRLINES	1020	1260	LAIDLAW	20.88	22.25
GBP/US$	1.92	1.92	NEC	1240	1240	MOORE	26.13	26.25
			NOMURA SEC.	1840	1840	NORANDA	15.13	15.63
US$/NLG	1.70	1.69	NIPPON STEEL	381	385	PLACER DOME	16.75	16.75
ECU/US$	136.50	137.25	MAZDA	542	548	POWER CORP.	16.63	16.88
CAN/US$	85.80	85.98	SONY	5870	5700	ROYAL BANK	22.38	23.38

Geweld in Israël houdt aan

JERUZALEM - Drie Israëli's zijn woensdag gewond geraakt toen hun bus op de bezette westelijke Jordaanoever door [illegible] beschoten. Dat is uit militaire bron vernomen.

De beschieting had plaats bij het vluchtelingenkamp Jalazone, ongeveer tien kilometer ten noorden van Jeruzalem. De legerautoriteiten verklaarden het gebied rond het kamp na het incident tot verboden militaire zone. In Ramallah, eveneens op de Westbank, vielen aan Palestijnse zijde acht doden en gewonden na botsingen met Israëlische soldaten. Het leger stelde daarop een uitgaansverbod in. In de Gazastrook werd een Israëlische grenswacht neergeschoten na ongeregeldheden met Palestijnse demonstranten.